

... Da je meni
izsliskati
slovensko sobo,
da mi je razdeliti
slovenski strop,
po umetnosti
in po narodni volji:
naši sobi
središče je kot,
naš strop
izvira iz kota,
naše leto iz božiča,
naše družine
iz svete Družine,
naša misel
iz Svetega Duha –
tako je hotel
naš narod.

/Oton Župančič/

misli

THOUGHTS

LETO -
YEAR 43
OKTOBER
1994

VSAKIČ proti koncu letnika pojenja naročnina, z njo pa seveda tudi darovi v Bernardov tiskovni sklad v pomoč Misli. Prav ta sklad poriva izdajanje lista iz meseca v mesec. O tem pojavu me je poučil že prejšnji izkušeni urednik in upravnik p. Bernard. "Da se ne boš ustrašil," mi je dejal. Res mi je njegov nauk upravniške izkušnosti pomagal, da sem "suho dobo" zadnjih mesecev leta nekako mirno pretolkel.

Letos se je pa, se mi zdi, kar malo prehitro ustavilo. V tej številki menda prvič pod mojim uredništvom ni niti enega daru za razne dobrodelne namene, za katere zbiramo. Morda je le slučaj, a opomnil me je, naj to omenim v tej rubriki. Slovenci smo darežljivi in vedno radi pomagamo. In potreb je toliko po svetu, kjer ljudje umirajo od lakote, ko imamo medtem mi vsega dovolj in preveč. V rodni domovini popravljajo cerkve, ki so prej dolga leta čakale in razpadale. Največ fara je prerevnih, da bi breme zmogle same. Računajo na pomoč bivših sofaranov, ki so zdaj po svetu. Ne pozabimo: kar damo v dobre namene, bo šlo z nami v večnost, vse drugo bo po smrti za nas izgubljeno.

Kar tiče darov v Sklad MISLI, sem hvaležen slehernemu, ki kaj doda naročnini. Posebna zahvala stalnim dobrotnikom! A letos se je pri nekaterih bralcih zataknilo pri naročnini – kar precej rednih je zao-stalo, leto pa gre h koncu . . .

Nerad govorim o denarju. A takle rahel opomin bo le morda koga spomnil, da prebira MISLI, katerih naročnina še ni poravnana . . .

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca – Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I. Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11 dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6 dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauerja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnje izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM, II. del. – Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarje.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 4 dolarje.

PISMA MRTVEMU BRATU – Topli spomini na brata – Avtor je duhovnik lazarist Franc Sodja – Cena 12 dolarjev.

PRED VRATI PEKLA – Duhovnik lazarist Franc Sodja opisuje v živo življenje v ljubljanskih zaporih po končani vojni. – Cena 8 dolarjev.

JESENSKO LISTJE – Prva pesniška zbirka adelajdskega pesnika Ivana Burnika – Legiša. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici. Cena 10 dolarjev.

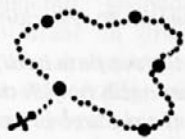
misli (THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 – Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.: (3)853 7787 – Fax (03)853 6176 + Naročnina za leto 1993 je 10.– dolarjev, izven Avstralije 18.– dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03)387 8488 – Fax: (03)380 2141

Božje misli in človeške

Leto 43
Št. 10

OKTOBER 1994

- Starši – božji sodelavci
– Janez Pavel II. – stran 225
- Ob 150-letnici rojstva
Simona Gregorčiča – stran 226
- Ob konferenci v Kairu
– Po članku L. Kukovice
v Duh. življenju – stran 227
- Language Expo 1994
– Marija A. Senčar – stran 229
- + s. Silvestra Ifko – stran 232
- Ruanda in še kaj
– s. K. Lenšček – stran 233
- Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne – P. Tone – stran 235
- Izpod Triglava – stran 237
20. Mladinski koncert
– P. Tone – stran 239
- Središče svetega Rafaela, Sydney
– P. Valerijan – stran 243
- P. Valerijan v zlatu – stran 245
- Moje celice – zapiski iz zaporov
– Jožko Kragelj – stran 246
- Naše nabirke – stran 246
- Še o Kongresu – stran 246
- Središče svete Družine, Adelaide
– P. Janez – stran 249
- Z vseh vetrov – stran 250
- Kotiček naših mladih
– stran 252
- Križem avstralske Slovenije
– stran 253
- Pa spet nekaj uvoženega iz
Republike Slovenije – stran 256

Starši – božji sodelavci

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. drži lepo navado, da ob nedeljah moli Angelus - Angelovo česčenje z verniki, zbranimi v ta namen na trgu pred cerkvijo sv. Petra. Ob tej priliki ima tudi kratek nagovor, v katerem se dotakne kake važne svetovne zadeve. Na eno nedelj pred svetovno konferenco o prebivalstvu v Kairu je papež pokazal na to, kar je povedal že v mesecu marcu, ko je govoril o problemu prenaseljenosti na svetu. Takrat je dejal, da se mora poskrbeti za vsako človeško življenje, da se mora poskrbeti za dostojno življenje vsakega človeka, ki se rodi, pa naj se rodi kjerkoli. Zdaj je temu dodal še tele misli:

"V materinskem in očetovskem poslanstvu je prisoten sam Bog. Kajti samo od Boga lahko pride tista podoba in podobnost, ki je lastna človeškemu bitju, tako kot se je to zgodilo ob stvarjenju človeka. Vsako rojstvo je nadaljevanje stvarjenja. Čudež vsakega spočetja in vsakega novega rojstva gre dalje od samih bioloških zakonov in prav zato se spočetja in rojstva ne more obravnavati kot golih bioloških dejstev, s katerimi se lahko prosto manipulira. In prav na teh antropoloških ter etičnih temeljih sloni Cerkevni nauk o odgovornem materinstvu in očetovstvu. Prevečkrat pa se dogaja, da katoliški Cerkvi očitajo, češ da zahteva od družine rojevanje otrok brez vsake omejitve, in da tako Cerkev potiska zakonce v položaj, ko ne morejo odločiti o rojstvu lastnega otroka. Pa vendarle ni tako. Pri spočetju otroka starši dosežejo enega najvišjih ciljev svojega poslanstva, saj so božji sodelavci. In prav zato se morajo zavedati odgovornosti svojega početja. Ko se odločajo za otroka, se ne smejo zanj odločiti iz egoizma ali lahkovernosti, ampak mora priti do odločbe iz previdne in preudarne plemenitosti, ki preveri lastne zmožnosti in življenjske razmere. Predvsem pa je važno, da se zakonca zavedata, da morata v ospredje postaviti zlasti srečo in življenje novorojenega."

Papež je v svojem globokem in življenja polnem razmišljanju o dolžnostih in pravicah krščanskih zakoncev še dejal, da se zakonci ne smejo posluževati sredstev, ki

OB 150-LETNICI ROJSTVA našega velikega pesnika SIMONA GREGORČIČA, se hvaležno spominjamo "Goriškega slavčka". Zapel nam je toliko lepih pesmi in tako po domače, iz globine slovenske duše, da so mnoge ponarodele. Ko danes poslušáš "Sinoči je pela" ali pa "Rože je na vrtu plela", malokdo pomisli na pesnika. In vendar je avtor besedila Simon Gregorčič, pesem pa tako naša, narodna last, kot je naša Soča, kot je naša Ljubljana, kot je naš Triglav.

Slika predstavlja Gregorčičevo rojstno hišo, Vrsno pri Kobaridu, ob njej pa je nekaj kitic Gregorčičeve pesmi Kmečki hiši.

so proti biološkemu načinu življenja. Za urejevanje rojstev naj zakonci uporabljajo naravne metode - vse tiste, ki jih Cerkev v svoji skrbi za svet in človeštvo svetuje.

Ob koncu nagovora je sveti oče dejal: "Prosimo nebeško Mater, naj nas razsvetli in nam pomaga pri tako važnih odločitvah, kot je ravno urejevanje rojstev. Pomaga naj nam pri tem zagonetnem vprašanju, ki je podvrženo različnim kulturnim in hedonističnim razlagam ter premisivističnim deviacijam. Marija naj pomaga vsem zakoncem, da bodo živeli svoje poslanstvo z veliko odgovornostjo. Naj napravi iz sleherne družine pravo svetišče življenja!"

Ko bi človeštvo poslušalo svetega očeta, ne bi reševalo prenaseljenosti sveta z umori nedolžnih nerojenih življenj, ampak bi iskalo nova, še nedotaknjena pota za razvoj prehrane. In pravično bi delili potrebne dobrine vsemu svetu. Naj se ob tem spomnimo vrstic našega Simona Gregorčiča:

*Za vse je svet dovolj bogat
in srečni vsi bi bili,
ko kruh delil bi z bratom brat
s prav srčnimi čutili.*

*Mogočna nisi, ne prostorna
in stavil te umetnik ni,
bolj kot bogata si uborna,
preprosta selska hiša ti!*

*In vendar ne palač ogromnih
in njih bleskú ne bom slavil;
a tebi, dom seljakov skromnih,
nesmrten venec rad bi zvil.*

*Pač res ubog si, mal, neznaten,
a dasi mal in ne sloviti,
kako ti nam si blagodatni,
kako za nas si znameniti!*

*Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmó grobov,
vse mati kmečka je zibala,
iz kmečkih so izšli domov.*

*Zato ti slava peta bodi,
oj zibel naših boljših dni,
nebo ti tisoč sreč prisodi,
ves blagoslov na te razlij!*

OB KONFERENCI V KAIRU

Združeni narodi pripravijo vsakih deset let svetovno konferenco o prebivalstvu. Prva je bila v Bukarešti leta 1974, druga v Mehiki deset let pozneje, tretja pa letos prve dni septembra v Kairu. Povabljeni so vse članice OZN ter nekatere pomembne mednarodne organizacije. Sveti sedež ima pri OZN status stalnega opazovalca, vendar je kljub temu vedno navzoč in ima pravico glasovanja. Njegov glas je precej pomemben, zlasti pri vprašanih, ki se dotikajo mnogih moralnih in etičnih načel. Brez glasu Cerkve in nekaterih drugih veroizpovedi so ti sklepi lahko le na papirju. Papež Janez Pavel II. je že dalj časa pred konferenco v Kairu opozarjal: "Na tej konferenci se odloča usoda človeškega življenja."

K predlogom obeh prejšnjih konferenc je Sveti sedež dal vrsto dopolnil in popravkov, vendar končne verzije ni podpisal, ker ni mogel privoliti v nekatere pobude, ki so se uveljavile v sklepnih listinah in so bile v nasprotju z etičnimi načeli glede vrednot človekove osebe in njegovega naravnega in nadnaravnega smisla. Toda nobena konferenca ni bila tako očitno proti tem načelom, kot je bila ta v Kairu.

NAČRTOVAN CILJ

Že iz osnutka za konferenco je bilo mogoče zaznati, da ima tokrat svetovna organizacija trdno namero korenito ustaviti naraščanje svetovnega prebivalstva, predvsem v deželah v razvoju. Zato je že nekaj časa pred konferenco poskušala uveljaviti mišljenje, da je že zdaj preveč ljudi na svetu in da ima naš planet premalo možnosti za toliko ljudi. To teorijo o prehitrem naraščanju prebivalstva poznamo že iz 18. stoletja; menili so, da je že dve milijardi in pol ljudi preveč. Črnogledi napovedovalci, izhajajoč iz te teorije, zagovarjajo, da je treba na vsak način ustaviti rast prebivalstva.

Vendar malokdo pove, da je to le teorija in da je v nasprotju z nekaterimi znanstvenimi analizami. Če bomo pametno gospodarili na svetu, ne bo zmanjkalo hrane in drugih za življenje potrebnih sredstev, ampak bo tega čedalje več, zatrjuje FAO (Svetovna organizacija za prehrano). Ob rastočem prebivalstvu bo enako rasel tudi standard, saj bo več rok za delo. Potrebna pa je solidarnost

razvitega sveta, da ne bo na vsak način zviševal svoje standarde prek tiste mere, ki jo svetovno gospodarstvo zmore.

S tega vidika je vse govorjenje o pomanjkanju hrane le pretveza. UNO je hotel nastopiti pred svetovno skupnostjo narodov le z načrtom za omejevanje rojstev. Na konferenci so krožili predlogi o uporabi vseh sredstev (tudi splava) za doseganje tega cilja. Predvsem naj bi ženskam zagotovili pravico in možnost, da naredijo splav brez strahu pred kazenskim pregonom. Tako bi bila legalizirana smrt milijonov človeških bitij pred rojstvom z eni samim namenom, da se omeji rast prebivalstva na zemlji.

Iz ZDA pa tudi iz drugih visokorazvitih držav je že dolgo čutili protirodno propagando in pritisk predvsem na države tretjega sveta. Torej ne večja pridelava hrane, pač pa nasilno zmanjševanje rodnosti. Dvig pridelave v teh državah bi namreč pomenil postopoma čedalje večjo ekonomsko neodvisnost tretjega sveta od razvitega, zato bi se slednji moral odreči rasti svojega življenjskega standarda. Tega pa očitno ni pripravljen storiti. Nekdanji predsednik ZDA Johnson je to povedal takole: "Bolje je investirati 5 dolarjev za nadzor rojstev, kakor 100 dolajev za gospodarsko rast v državah tretjega sveta."

V razvijajočih se državah naj torej ne bo dovolj prebivalstva, da bi se te dežele gospodarsko dovolj hitro razvijale. Za razvoj so potrebni delavci, teh pa ne bo dovolj, če bo načrtno ustavljen naravni prirastek. Tako se je "Znanstvena akademija Afrike" še pred konferenco negativno izjavila o ciljih konference: "Za afriško gospodarstvo je prebivalstvo pomemben dejavnik razvoja. Brez zadostnega števila prebivalstva bodo naravna bogastva Afrike ostala neizrabljena." Znano je, da se je izumiranje prebivalstva že začelo; žal tudi pri nas v Sloveniji.

EGOIZEM VELIKIH

Resnični razlog za razglašanje strahu pred demografsko eksplozijo in neobvladljivim

naraščanjem revščine torej ni rast prebivalstva, ampak dejstvo, da bogati svet želi ohraniti svoj privilegirani položaj. Zadostuje podatek, da imajo ZDA skoraj 50 odstotkov svetovnega bogastva, pa le 6 odstotkov svetovnega prebivalstva. Podobno razmerje velja tudi za nekatere druge države.

Seveda je to treba svetu prikrivati, zato si je konferenca v Kairu nadela krinko dobrotnika človeštva, ki ga hoče obvarovati pred katastrofo svetovne lakote in drugih nesreč. Svet naj le sprejme njene predloge za omejevanje rojstev. Pri tem pa je konferenca ostala povsem nekritična glede sredstev z moralnega vidika. Glavni kriterij je, da so ta učinkovita. Pravilo, da namen posvečuje sredstva, pa je že tolikokrat pripeljal cele narode in kontinente do vojne. Še več: na konferenci je bilo čutiti pritiske, da take odločitve niso le dobre, ampak celo nujne.

TO NI NOVO

Vlade razvitega sveta so najprej uvedle omejevanje rojstev v svojih državah. Vse imajo uzakonjeno pravico do splava. V mednarodnem obsegu deluje že dolgo Mednarodna federacija za načrtovanje rojstev (PPF), ki ima svoja zastopstva že v vseh državah tretjega sveta. Organizacija se je specializirala na propagando protispočetnih sredstev. Po svetu ima okoli tisoč klinik za operativno odstranitev človeškega ploda, torej za splav. Posebej v državah s hitrim naraščanjem prebivalstva propagirajo sterilizacijo. Ta organizacija ima močno denarno podporo, tako da ji uspeva zelo poceni ponuditi protispočetna sredstva kar po vsem svetu. Že 43 afriških držav ima v svoji zakonodaji dovoljen splav, in le 5 držav se temu še upira.

V letu družine je konferenca v Kairu izredno negativno nastrojena proti tej naravni intituciji. Pod pretvezo "spolne svobode" in z izkrivljanjem teme "pravice žensk" je konferenca brezobzirno pohodila naravni red človeške družine. Zakona se sploh ne omenja več kot nekaj osnovnega in naravnega, kaj šele božjega. Zdi se, kot da ni nič več pomembno, kje se otrok rodi, v zakonu ali zunaj njega. Za družino želijo poimenovati tudi nestalno življenjsko skupnost dveh ali več ljudi, ki so lahko tudi istega spola. Tudi te skupnosti naj bi imele pravico do vzgoje otroka, čeprav ni sad njihove medsebojne ljubezni.

Osnutek končnega dokumenta je predlagal vsem državam neki nov vzgojni in življenjski model, v katerem etične vrednote ne igrajo nobene vloge več. Povedano drugače: nesebična ljubezen, zvestoba dani besedi, odgovorna uporaba vseh človekovih sposobnosti, tudi spolnosti, spoštovanje do

nerojnega človeškega življenja - to so zadeve preteklosti. Vsaj tako je nakazala ta konferenca.

IN CERKEV OB VSEM TEM?

Iz dnevnih poročil med konferenco smo zvedeli, kako se je Vatikan skupaj s še nekaterimi državami predvsem iz Latinske Amerike in nekaterimi muslimanskimi državami upiral takšnemu mednarodnemu dokumentu. Pričakovali bi, da bo Vatikan podprlo več držav, pa so ga prepuščale gradim klevetam in javnemu zgražanju nad njegovim stališčem. Tako je ravnala tudi Slovenija.

Vtis je, da se je svetovno mnenje vnaprej sprijaznilo s predlogi. Vest človeštva je spet podlegla nekritični želji po samozadovoljstvu in sebičnosti. Samo Cerkev je pred vso svetovno javnostjo branila temeljne pravice in vrednote človeka in človeštva. Papež je že mesece prej govoril o usodnih namenih te konference. Protest so dvignile razne narodne škofovske konference in druge najvišje cerkvene ustanove. Omenimo samo to, da je papež pred konferenco poslal vsem predsednikom držav pismo, v katerem jih prosi in roti, naj vendar vse storijo, da se takšni predlogi na konferenci ne uveljavijo. Če bodo ti predlogi obveljali, bo to imelo usodne posledice za ves svet.

KAM VSE TO PELJE?

Posledice bodo katastrofalne, ne le za milijone otrok, ki nikoli ne bodo ugledali luči tega sveta, pač pa tudi za mnoge druge. Pomislimo na pravilo o spolni svobodi. Kakšno nepopravljivo škodo lahko takšna načela povzročijo celim generacijam mladih, če jim bo dovoljeno neobzdrano slediti svojim nagonom, namesto da bi jih opozarjali pred nevarnostjo izživljanja. To pomeni mlade ljudi oropati smisla življenja. Vendar bodimo prepričani, bo že naslednja generacija zahtevala obračun od skrunilcev naravnega in božjega reda.

Po članku dr. LOJZA KUKOVICE
v argentinskem "Duhovnem življenju"

Language Expo 1994

Marija A. Senčar

Po treh letih obstoja svobodne in samostojne Slovenije, smo Slovenci v Avstraliji doživeli zopet nekaj pomembnega in edinstvenega. Od 21. do 23. julija letos smo sodelovali na LANGUAGE EXPO 1994 - avstralski razstavi svetovnih jezikov in jezikov nekaj etniških skupin, katerih jezik se po Avstraliji uči na različnih stopnjah šolanja.

Slovenci smo si priborili učenje slovenščine ne samo na prvih dveh stopnjah z vključno priznanim predmetom za veliko maturo (HSC), temveč imamo celoten študij slovenščine tudi na Macquarie univerzi v Sydneyu.

Za takšno majhno skupnost kot je v Avstraliji naša, bi moral biti vsak, ki se čuti Slovenca, nadvse srečen in ponosen, saj to so izredno lepi uspehi, ki nam jih zavidajo celo veliki narodi. Na prste lahko preštejemo tuje jezike, ki se poučujejo na avstralskih univerzah. Toda pritisk na univerze je vedno večji in tiste etnične skupine, ki se ne bodo zavzele za svoj, že priznan jezik, bodo kmalu izgubile edinstveno priložnost in bodo počasi šle v pozabo. Njihovi jeziki bodo zamenjani z drugimi.

Avstralija nam nudi veliko. Dokaz temu je prav LANGUAGE EXPO 1994, za katerega smo izvedeli, ko je rok za prijavo že zdavnaj potekel. Toda z veliko sreče in razuma, kljub nasprotovanju nekaj posameznikov, smo tudi Slovenci pogumno nastopili na tej izredno važni razstavi pod skupnim imenom: THE SLOVENIAN STUDIES FOUNDATION TRUST in - uspeli. Čestitke so prihajale od psovod, privatno od Slovencev samih in prijateljev, kakor tudi iz uradnih krogov. Naj omenimo samo nekatere:

"Svojo razstavo ste res lepo pripravili, toda to ni vse. Izredno prijazni, dobri ljudje ste....You are very nice people....", je izjavil g. Quang Luu, Director SBS radijske postaje.

"You people helped us to make the Expo a success. S svojo izvirnostjo ste pomagali nam, da je naš Expo res uspel!" se nam je zahvaljevala organizatorica same razstave, ga Clare MacAdam.

Nadvse lepo pismo smo dobili tudi od častnega konzula g. Alfreda Brežnika, ki nam je v svojem in v imenu slovenske ambasade v Avstraliji čestital in se zahvalil za naše delo pri promociji ne samo slovenščine v Avstraliji temveč tudi pri promociji Slovenije same. Seveda so pri tem pomagale vse brošure in velik zemljevid Evrope z dobro označeno Slovenijo, kar nam je častni konzul g. Alfred Brežnik velikodušno ponudil za našo razstavo.

Zahvaljujemo se mu za to in za vso moralno pomoč od začetka do konca, kakor tudi vsem slovenskim gospodarstvenikom, ki so ta propagandni material prinesli na Mednarodni sejem v mesecu februarju in ga iz neznanih razlogov niso delili med publiko. S tem pa so nam naredili veliko uslugo. Trust je tudi imel še nekaj svojih brošur od Gospodarske zbornice Slovenije; vse smo z največjim veseljem delili med obiskovalce, posebno mladino, in jih tako seznanjali z našo prelepo deželo.

Na LANGUAGE EXPO 1994 se Slovenci nismo predstavili samo z informacijo, kje po Avstraliji največ živimo, kje so naša verska središča, šole, klubi, razne organizacije z različnimi dejavnostmi, radijskimi postajami itd, temveč smo bili pravi poslanci svoje domovine Slovenije. Ponosno smo jo predstavili avstralski in svetovni javnosti. Ni nas bilo sram naših prednikov, našega bogatega ljudskega izročila in zgodovine, posebno pa se nismo sramovali svoje slovenščine, saj je eden najstarejših jezikov na svetu, če upoštevamo predhodno venetščino.

Sedaj pa k tistim, ki so nam omogočili udeležitev na tej razstavi. Brez denarja ni muzike. Torej, spoštovani sponsorji, iskrena hvala!

Razposlali smo pisma po vsej Avstraliji in vsakogar povabili k sodelovanju, bodisi finančnem ali materialnem. Najprej se je oglasila Marica Podobnik iz Brisbane. Po njeni zaslugi smo prejeli prvi ček in to od družine Majer iz Queenslanda (\$250). Drugi je bil od Marice same (\$100), nato \$250 od Narodnega sveta Viktorije. G. Dušan Lajovic, lastnik firme Impact International Pty. Ltd. je takoj, brez besed, poslal \$500, čemur je sledil Viktor Baraga, direktor slovenske firme Euro-Trading P/L iz Melbournea ravnotako \$500. Isti dan smo dobili pismo z nekaj knjigami ter denarjem od dr. S. Franka (\$250) iz Adelaide, kar je bilo razbito na njega samega \$100, Janez Zagorc \$100, pesnik Ivan Legiša-Burnik \$50. Saša Ceferin je v imenu Slovenian Language Society poslala \$50 in pravtako Štefan Kovač iz Wimberala tudi \$50.

Od Slovenskega društva Sydney smo prejeli \$200, od Slovenske ambasade v Canberri \$ 672, ki je tudi predlagala skupno ime, pod katerim naj bi avstralski Slovenci enotno nastopili na tem Expu in prva obljubila finančno pomoč. Ivo in Helena Leber od Slo-Impex iz Melbournea sta poslala obljubljeni izkupiček od prodaje knjig \$178.75, za Svet Slovenskih organizacij Viktorije \$60 - tudi iz prodaje knjig ter \$100 od Slovenskega društva Melbourne.

Tomaž Možina je prispeval \$30, Slovenski narodni svet iz NSW \$200, Slovensko akademsko društvo iz Sydneya \$100 ter Stane Samsa iz Bexleya \$20.

Do sedaj smo prejeli \$3,510.75. Finančno pomoč je obljubil tudi klub Triglav Limited iz Sydneya ter Svet slovenskih organizacij iz Viktorije, od katerega naj bi od prodaje knjig dobili \$ 440. Od njih smo že prejeli \$60, kar je posebna zasluga g. Iva Leberja.

Vseh izdatkov je bilo \$ 3,977.19. Omembe vreden je naš edinstveni razstavni prostor 4,5m x 1,5m, za kar smo morali plačati \$2,010. Nihče ni imel takšnih dimenzij. Normalni razstavni prostori so bili iz 3mx1,5m ali 6mx3m itd. Organizator je naredil izjemo in naši prošnji za večji prostor ugodil. Celotni jedilni prostor za razstavljalce so podaljšali za 1,5m in s tem skrajšali skladišče. En dokaz več: "Lepa beseda lepo mesto najde."

Drugi izdatki so še: police in omara \$435, častne vstopnice ter parkiranje \$343, tiskanje letakov \$350, vsi faxi in telefoni za obveščanje in pridobivanje informativnega materiala po vsej Avstraliji in izven nje \$795.79, pošta do sedaj \$18.40 (stvari še vedno razpošiljamo), fotografija naše mlade četvorice v narodni noši od organizatorja razstave \$8 in 50 rdečih nageljčkov \$25.

Trenutno smo v izgubi za \$ 466.44. Ves denar je

SLOVENŠČINO in SLOVENSKO KULTURNO DEDIŠČINO

lahko študirate na
MACQUARIE UNIVERZI

v Sydneyu -

Dopisno po pošti ali pa s prihodom na
predavanja.

Vsi **SLOVENSKI PREDMETI**
so lahko tudi del
VAŠE DIPLOME.

Tel (02) 544 1813, fax (02) 544 1640
ali pa direktno
univerza (02) 850 7032

THE SLOVENIAN STUDIES FOUNDATION TRUST
11 Nullaburra Rd Caringbah NSW 2229

založil The Slovenian Studies Foundation Trust, za katerega že vsi veste, da je registrirana dobrodelna organizacija (registered charity) in da so vsi darovi po zakonu davka oproščeni. Zato še naprošamo vse, ki finančno zmorete, da pomagate pokriti stroške, kajti naloga Trusta je, da skrbi za slovenski lektorat na Macquarie univerzi in je zanj že najmanjši izdatek velik. Prosimo za Vaše razumevanje!

Sedaj pa še k tistim, ki so žrtvovali čas in lastni denar ter vložili veliko ljubezni v prostovoljno delo za to razstavo. Prav nobenih razlik ni bilo med nami. Delali smo skupno, z dobro voljo in največjim veseljem. Skrivnost našega uspeha je bila prav v tem. Bili smo enkratni in edini, saj smo zasloveli celo z: "Miss Slovenia no.1."

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev smo morali biti iznajdljivi in praktični. Anton Kraft je prinesel svoj VCR, Jože Senčar stojalo, Jože Smuk je preskrbel TV monitor ter vse skupaj pripeljal na razstavo in tudi strokovno uskladił za predvajanje video kaset. S tem smo prihranili veliko denarja.

Vsa čast Loliti Žižek, ki je takoj organizirala ekipo mladih v slovenski narodni noši. Poleg nje same so nastopili še Karin Žižek in Lilijana Mikuletič. Nadarjeni virtuoz na harmoniko in nam vsem znani Rudi Črnčec pa je razveseljeval razstavljalce in obiskovalce. Pri slavnostni otvoritvi v sredo, 22.julija zvečer so bili naši mladi edini v narodnih nošah. Rudi je raztegnil svojo harmoniko kot jo samo on zna. Bili so v središču pozornosti, vsi Slovenci pa, ki smo bili tam, smo tisti večer zrasił kar za nekaj centimetrov.

Iskrena hvala naši mladini, ki je ves čas razstave tudi pridno delala, razdeljevala učne programe in propagandnj material, razlagala in odgovarjala na vsa mogoča vprašanja.

Dragi starši, lahko ste ponosni na svoje otroke in tudi vam hvala za pomoč in razumevanje, saj ste sami denarno podprli to neplačano delo.

V narodni noši so se predstavili tudi Ivan Koželj, Marija Košorok in Frank Štojs, ki pa so bili poglavje zase. Slovensko društvo Sydney nam je posodilo slovensko zastavo, ki jo je podaril pesnik Tone Kuntner in je vsa lepa visela nad našim razstavnim prostorom. Ivan Koželj je obesil še dežnik in cekar z rdečimi nageljčki, Leon Krek pa plakat s slovensko potico. Vzbujali smo pozornost in vsi so nam čestitali k naši iznajdljivosti in izvirnosti.

Na vprašanje, kako se najbolje predstaviti na taki razstavi, ker pač avstralski Slovenci nismo imeli nobenih tovrstnih izkušenj, nam je organizator svetoval: "Use your imagination!" in tega smo se tudi držali, nismo pa vedeli, kako daleč smemo. Drugič bo še boljše.

Lojze Košorok je vsesplošno sodeloval. Anica Konda in Marija Košorok sta brezplačno napekli

Pred slovenskim paviljonom je bilo vedno zelo živahno (Foto J. Košorok)

miniaturne ptičke in štručke - tipično pecivo iz Prlekije, ki ga otroci podarjajo na Valentinovo (14. februarja) mladim neporočenim obeh spolov za srečo v ljubezni. Pavla Gruden je sestavila spremenno razlago. Frank Štojs, ki je prišel prav zato iz Jarvis Bay-a in Ivan Koželj sta nosila veliko plastično posodo, Marija Košorok pa je osebno vsem v organizaciji razstave in vsakemu razstavljalcu izročila zavitek teh dobrin z besedami:

"May I give you something with love from Slovenian stand no. 26..."

Vsi so bili tako navdušeni, da je naenkrat zaslovela z: "You are Miss Slovenia no. 1!" Mislim, da je bila to najlepša zahvala njej in Anici Konda ter vsem, ki so pri tem pomagali. Kar je ostalo, smo razdelili med obiskovalce, posebno mladini.

Lojze in Marija Košorok sta posodila tudi dve kotni stelaži, panelke z narodnimi nošnjami, dežnik, cekar, panjske končnice, majoliko itd. Zasloveli smo z zastavicami in natiskano avstralsko ter slovensko himno, za kar hvala Simonu Špacapanu in Narodnemu svetu iz Viktorije. Simonu tudi iskrena zahvala za brezplačno tiskanje 2500 izvodov brošure o pregledu učenja slovenskega jezika, ki jo je napisala Saša Ceferin iz Melbournea.

Jože Senčar je dal idejo za knjižna kazala s slovenskimi barvnimi motivi, ki jih je tudi sam izbral in pripravil za tisk. Jože Smuk je organiziral kopiranje desetih A3 barvnih kopij in jih tudi sam plačal. Marija Senčar si je izmislila moto: "There is a lot of LOVE in the SLOVENIAN language". Vse skupaj je na svoje stroške Jože Senčar še sam laminiral in produkt je bil senzacionalen.

Prof. K. Goesch in njegova tajnica ga. Wendy Hugonnet z Macquarie univerze sta bila izredno navdušena nad nami in se nista mogla načuditi, koliko ljubezni in navdušenja je bilo v vsem, kar smo delali. Poskrbela sta za osebno dostavo reklamnega letaka o učenju slovenščine v Sydneyu in

brošure slovenskega učnega programa na Macquarie univerzi za leto 1995. Oboje je pripravila lektorica Metka Čuk. Iz svoje knjižne zaloge je izbrala primerne knjige in video kasete za razstavo. Med njimi je bil tudi njen lastni priročnik za učenje slovenščine.

Nekaj pomembnih knjig je sam prinesel Ivan Kobal iz Sydneya, Mirko Cuderman iz Brisbana je med drugim poslal tudi nekaj izvodov glasila tamkajšnjega Slovenskega društva "Planinka". Z raznimi informacijami je pomagal Lojze Kmetič iz Sydneya. Štefan Šernek, takratni predsednik Slovenskega društva Sydney, pa nas je s svojim odborom odločno podprl od samega začetka, saj smo imeli s peščico "zavednih" Slovencev kar nemalo težav, ki so nam iz nejasnih osebnih razlogov skušali preprečiti nastop na Language Expu 1994.

Leon Krek in Jože Senčar sta vsak po svoje izrabila znanje na računalniku in tako smo se Slovenci prvič tudi tehnično moderno predstavili javnosti. Leon Krek je podaril disk, na katerem je strokovno podal pregled slovenskega jezika in književnosti.

Jože Senčar je dal na razpolago računalnik. Izredno veliko zanimanje je požel s svojim direktnim učnim audio-video programom, posebno v profesionalnih krogih. Glas za izgovorjavo slovenskih besed sta mu posodila Tone in Sonja Kuntner ob priliki njunega obiska v Avstraliji. Za program so se še posebno zanimala velike prodajne hiše, ki se ukvarjajo s svetovnimi jeziki in različnimi kulturami.

Venetščini kot predhodnici slovenščine, je s tem zanimanjem za naš jezik bilo za stoletja nazaj poplačano za vse negiranje in ignoriranje njenega izvora in s tem tudi starega avtohtonega slovenskega življa v Evropi. Tako bi se Slovenci za vedno otrsli vzdevka hlapčevskega in celo "suženjskega" izvora, ki so nam ga načrtno pripisovali zgodovinarji raznih

"izmov".

Angelca in Maks Mikuletič sta preskrbela nageljčke, Erika Žižek je prinesla polno dobre volje za smeh in pomoč pri delu, Marisa Ličan je svoje učence v soboto pripeljala kar na Expo in jim v zvezi s tem dala tudi domačo nalogo, sama pa nas je še posnela za slovensko radijsko oddajo na SBS-u. Jože Košorok je vse na hitro poslikal, o uspehu na razstavi tudi napisal in vse skupaj s propagandnim materialom poslal v Slovenijo na razna ministrstva in novinarjem ter ostalim po svetu.

Stojan Juriševič, direktor firme "Showtime" nas je s posebnim seminarjem pripravil za javni nastop na takih in podobnih razstavah in to brezplačno. Pokazal je veliko zanimanje za naš uspeh in tudi njemu posebna zahvala.

Jože in Marija Senčar se iskreno zahvaljujeta vsem, ki so jima pomagali v imenu Slovenskega Trusta pri pripravi seznama vseh slovenskih dejavnostih v Avstraliji. Naj omenim samo nekatere: Saša Ceferin, ki je pripravila tudi nedavno izdan slovenski učni načrt za Viktorijo in avtorica brošure: "The teaching of Slovenian language in Australia", p. Tone Gorjup iz Melbourne, p. Valerjan Jenko, ki mi je posredoval podatke za Sydney in Adelaide, dr. S. Frank in Ivan Zagorc tudi iz Adelaide, Ivanka Cirej iz Perth, Mirko Cuderman iz Mt. Mee-a, Zinka Černe iz Canberre, Ivan Rudolf iz Wollongonga, Ivo Klopčič iz Newcastla in še marsikdo.

Družina Iva in Helene Leber je s svojim import-

export podjetjem "Slo-impex" pripomogla k lepoti in estetiki našega prostora. Obiskovalec je poleg učnega gradiva imel na razpolago še knjige, audio in video kasete, s katerimi je zaživela lepota slovenske pokrajine, jezika in kulture. Tudi v tem smo bili nekaj posebnega.

Melbournčanom tudi hvala za mapo Avstralije s slovenskimi aktivnostmi v tej deželi.

Na našem razstavnem prostoru s številko 26 je bilo vedno polno šolske mladine, ki so prišli tudi od daleč, iz notranjosti NSW, ACT in drugod. S seboj so imeli vprašalno polo "Language trail", katerega del smo bili tudi mi. Čeprav smo s svojo prijavo bili prepozni in kljub vsemu sprejeti, smo se na vso srečo uspeli vključiti vsaj še v "Language trail", kar se nekaterim razstavljalcem niti ni zdelo tako pomembno. Za nas Slovence, z zastavljenim vprašanjem, kje na svetu država Slovenija je, kdo so njeni sosede, kdaj je bila proglašena za samostojno državo in kateri jezik Slovenci govorijo, pa je to življenjsko važno. S tem smo želeli seznaniti mlado in staro po Avstraliji in svetu, da uaj nas ne zamenjujejo več s Slovaško ali celo nekdanjo Češkoslovaško, Slavonijo itd kot se to še vedno dogaja.

S pozitivnim in skupnim delom vseh zavednih avstralskih Slovencev smo z udeležbo na razstavi jezikov in kultur sveta, na "LANGUAGE EXPO 1994" prebredli začetne težave. Z velikim upanjem in ponosom lahko gledamo tudi mi v boljšo bodočnost.

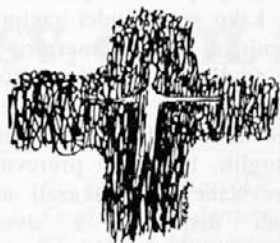

Avstralskim Slovincem sporočamo žalostno vest, da je v nedeljo 9. oktobra v Čakovcu na Hrvaškem zaključila svoje tuzemsko romanje in odšla k Bogu po plačilo SESTRA SILVESTRA IFKO. Zlasti melbournskim Slovincem je bila dobro poznana, saj je petindvajset let svojega bogatega življenja darovala njim. Prostovoljno se je odločila za delo med avstralskimi Slovenci in prišla med nas na cvetno nedeljo 1966 v prvi skupini petih sester frančiškank Brezmadežne.

Kljub temu, da je vsa leta trpela za posledicami malarije, je bila neumorna delavka slovenskega misijona sv. Cirila in metoda. Delovala je kot voditeljica cerkvenega pevskega zbora, voditeljica Slomškove šole, otroškega vrtca, vselej pripravljena prijeti za sleherno delo v skrbi za lepoto naše cerkvice ali urejenost dvorane, okolice cerkve ali lurške votline. Sestrski družini je bila dobra predstojnica. Četudi sama bolehná, ji ni nikoli zmanjkalo časa za obiske bolnikov in tudi zadnja leta, ko ji je že rak pil moči, je bolj mislila na druge kot nase. Bila je žena globoke vere in predanosti Bogu. Ko je vodstvo redovne kongregacije po 25 letih sklenilo zaključiti sestrsko delo v Avstraliji, se je z žalostjo in zlasti zaradi svoje bolezni vdala pokorščini. Tako je zaključila svoje življenje v čakovski bolnišnici, kjer je nad dvajset let služila kot bolniška sestra. Njene misli pa so bile še vedno med nami v Avstraliji, kakor je povedala vsakemu obiskovalcu.

Draga sestra, počivaj v Bogu, ki si mu tako zvesto služila! In še enkrat hvala za vse, kar si dobrega storila med nami!

Ruanda in še kaj

Članek je napisala za špansko revijo misijonska sestra KRISTINA LENŠČAK, rojena v Argentini. Posredoval nam ga je njen stric Branko Lenščak, advokat v Morwellu, Vic. Je zanimiv in pojasni marsikaj, saj smo o nesrečni afriški deželi Ruandi zadnji čas toliko brali. Sestra Kristina je delovala deset let v kraju Ruli, 42 km južno od ruandske prestolnice Kigali. V aprilu letos so bande napadle kraj, pobijale in uničevale. Sestre je vodstvo reda poklicalo iz Afrike. "Moje srce in moje misli pa so ostale v Ruandi, zato se hočem čim preje vrniti tja, od koder sem morala pobegniti," je pisala iz Španije sestra Kristina.

RUANDA, dežela tisočerihi gričev, imenovana tudi afriška Švica, kljub svoji revščini. Kdor jo prvokrat obiše, dobi vtis, da tu vlada pravi raj na zemlji. Hribčki, obdelani prav do vrha, večno pomladansko vreme, ljudje prijazni, miroljubni in vedno nasmejani, polni veselja do življenja. In ta dežela je danes na žalost predstavljena svetu kot dežela najgrše vojne, kakršne svet do danes še ni poznal, ki je posledica zgodovine in njenega razvoja.

Zgodovina Ruande je bila vedno ozko povezana s sosednjo deželjo Burundi. Obe deželi imata isti občevalni jezik, ki ga govorijo ista plemena, živeča na teh področjih.

Prvotni prebivalci te zemlje so bili Batwa pigmejci, katerih pa je danes samo še en odstotek prebivalstva. So torej brezpomembni, zlasti če pomislimo, da se jih ne smatra kot ljudi. V desetem stoletju so se tu naselili ljudje plemena Hutu, poljedelci, torej ljudje navezani na zemljo, miroljubni in veseli življenja. Ti tvorijo še danes večino prebivalstva (85%).

Nekako v petnajstem stoletju so se začeli naseljevati v deželi člani plemena Tutsi, visoke postave, živinorejci in zato večni iskanci dobrih pašnikov za svoje črede in govejo živino. Že po naravi hočejo osvojiti življenjski prostor tudi za njih živino. Zelo so sposobni, so dobri govorniki in diplomati. V kratkem času so postali gospodarji obeh dežel, Ruande in Burundija. Člani plemena Hutu so jim služili dolga stoletja kot sužnji.

Ko so se srednje afriške dežele otrese leta 1960 kolonialnih gospodarjev in so imele prve volitve, so v Ruandi izvolili predsednika iz plemena Hutu. S tem so ukinili monarhijo Tutsijev in mnogo teh se je ujaljeno umaknilo v Ugando, kjer so začeli pripravljati to, kar se sedaj dogaja v Ruandi. Seveda pa jih je še dosti ostalo doma, kjer so pričeli mirno sožitje s plemenom Hutu. To se je pokazalo zlasti v številnih medplemehkih porokah, kar se pred letom 1962 ni nikdar dogodilo.

Sestra Kristina v laboratoriju

V Burundiju je po osvoboditvi zavladovalo plemo Tutsi vse do leta 1993, ko so imeli prve svobodne volitve in je bil izvoljen za predsednika nekdo iz plemena Hutu. Že nekaj mesecev po volitvah ga je predsednikova garda - preostanek prejšnje vlade Tutsi - ubila. In pričelo se je klanje. V kratkem času so pobili kakih pol milijona članov plemena Hutu, okrog 700.000 pa jih je pobegnilo v Ruando. Takrat sem bila zaposlena v enem taborišču za te begunce. Člani plemena Tutsi so vsakih nekaj let napravili take "čistke", ki niso bile za nas nič nenavadnega. Svet pa za vse to ne ve.

V oktobru 1990 so člani plemena Tutsi v Ugandi ustanovili "Ljudsko Fronto Ruande" in začeli z vojaško akcijo. Tem silam so se pridružili tudi nekateri plemena Tutsi, ki so ostali doma ali se vrnili kot miroljubni naseljenci.

Za razumevanje današnjega stanja v deželah Ruandi in Burundiju je treba razdeliti obdobje v dva dela: čas od leta 1990 do 6. aprila 1994, ko so sestrelili letalo z dvema predsednikoma, in pa dobo po 6. aprilu. Prva doba je bila doba "tihe vojne", z vojaško akcijo v obmejnih predelih. Takrat so ubili redovno sestro v Rusaki, kot je poročal Osservatore

Romano. Na pogreb so prišli ne le katoliški, ampak tudi anglikanski duhovniki in škofje. Zaradi razmer "tihe vojne" je številno prebivalstvo okrog milijon ljudi - pobegnilo v Tanzanijo. Izgubili so vse in se niti ne morejo vrniti domov, ker doma enostavno nimajo več. Večina teh beguncev je bila plemena Hutu.

Prava klavnica, nad katero se sedaj zgraža ves svet, pa se je pričela s 6. aprilom 1994, ko so sestrelili letalo. Takrat je "Ljudska Fronta" začela napadati v samem Kigali, pojačena od krajevnih članov plemena Tutsi, ki so do takrat čakali kot Peta kolona. Pridružili so se jim vsi rokomavhi, iz zaporov izpuščeni roparji in delomržeži. Temu so se uprli fantje predsedniške garde, ki so začeli pobijati člane plemena Tutsi, da se maščujejo za napad na letalo in preprečijo slične izpade, kot v Burundiju pred nekaj leti.

Sem članica španskega reda sester, ki je pričel delovati v Ruandi pred petindvajsetimi leti. Jaz sem prišla tja pred desetimi leti. Osem let sem uživala lepote te dežele in gostoljubnost prebivalcev v miru, delu in veselju. Naša skrb je bila predvsem socialno delo zdravstvenega značaja. Naša naloga je bila izboljšanje kvalitete življenja. Zato smo imeli na misijonski postaji zdravstveni center, center podhranjenih otrok in otroški vrtec za 180 otrok, za katerega država ni prispevala prav nič. V gospodinjski šoli pa smo mladenke učili kuhanja, šivanja in domačega gospodarstva, vrtnarije in ročnih del.

Moje delo je bilo tudi na župniji. Vodila sem katehizacijo, liturgično vzgojo, pripravo otrok na prvo obhajilo, največ časa pa je šlo za pripravljanje

mladenk na duhovno življenje pred vstopom v naš red. Zanimivo je videti, kako se Ruandci zanimajo za Sveto pismo in iz njega črpajo smernice za življenje, medtem pa v življenju svetnikov iščejo vzore za posnemanje.

Temu mojemu delu je treba dodati še družinske obiske, zlasti hiše onemoglih, bolnih in prerevnih, ki so se zaradi svoje revščine bali pokazati med ljudi. Imeli smo tudi dispenzar z dvema diplomiranimi bolničarkama, kamor je dnevno prihajalo okrog 250 bolnikov. Vzdrževali smo laboratorij za analizo krvi in urina, bolnišnico in porodnišnico.

Naše delo je bilo ena sama hvalnica dobremu Bogu, ki nas je privedel v to deželo in varoval s svojo Previdnostjo. Optimizem domačinov kljub njihovi revščini, njih preprostost, gostoljubnost, čudovita potrpežljivost in vdanost v božjo voljo so bila dejstva, ob katerih se me redovnice bolj evangeliziramo kot pa me evangeliziramo njih. Iskreno trdim, da smo se v času delovanja med Ruandci me več naučile od njih kakor oni od nas. Zato nas tako boli, da je zaradi nekaj prenapetitev Ruanda postala sramota pred vsem svetom. Saj svet sodi le po tem, kar nudijo občila, ta pa ne poznajo duše ruandskega ljudstva.

Z veliko bolečino v srcu smo bile prisiljene zapustiti Ruando. Naša srca in naše misli pa so ostale tam. Bog, ki vodi zgodovino človeštva, že ve zakaj in čemu je vse to. Smo kakor apostoli na veliki petek, ko je nevhvaležno ljudstvo križalo samega božjega Sina: izguba, bolečina, praznina, zapuščenost... A prepričane smo, da bo tudi za to ljudstvo prišla nedelja vstajenja, četudi je - gledano po človeško - težko razumeti in najti razlog za ta krvavi razvoj dogodkov.

Po zadnjih poročilih se je sestra Kristina dne 10. julija srečno vrnila v Ruando, kjer je dobila mesto pri švicarskem Rdečem križu, najprej v Kigali, zdaj pa je v Ruamagana. Iz njenega pisma: "...Šla sem na obisk v Ruli. Našo misijonsko postajo je pretekel cel bataljon teh, ki sedaj zmagujejo. Odnegli so vse, kar se je dalo odnesti in pustili le gole zidove... Ljudje so ostali tako prestrašeni, da si ne upajo prav nič... Prosim, molite za mojo tako ljubljeno deželo in njene prebivalce, kajti tiste Ruande, ki sem jo poznala v desetih letih mojega delovanja tukaj, tiste Ruande, dežele napredka, dela, veselja in ljubeznivosti ni več. Povsod prevladuje mizerija, strah, žalost in nezaupanje."

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Fax: (03) 853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home
11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 1054 Fax: (03) 853 6176

Že kar na začetku vam sporočamo, da smo pred meseci dobili nov "mobil" telefon. Tako boste lažje prišli v stik z duhovnikom tudi takrat, ko ni nobenega doma. Številka telefona pa je: **015 555 840**.

Dne 21. avgusta je bil v cerkvi sv. Ignacija v Richmondu krščen **Zachary**. Zachary se je rodil v družini Paula Damiana in Kristine r. Telban iz Hamptona.

V naši domači cerkvi je bila 25. septembra krščena **Alexandra Maria**. Alexandra se je rodila staršema Robertu Michaelu Petersu in Nadji r. Štavar.

V nedeljo 16. oktobra pa je bila krščena **Natalie Zorka**. H krstu sta jo prinesla starša Dean Frank McGregor in Sonia Margäret r. Fistrič.

Novokrščencem želimo, da bi jih na poti skozi življenje spremljal zgled staršev in botrov ter božji blagoslov.

V dolgem seznamu pokojnih je zadnjič izostala **FRANČIŠKA KLUN**. Klunova gospa, kot so ji mnogi rekli, je umrla 18. junija letos v Glenferrie Nursing Home v Hawthornu, kjer je bila zadnje mesece svojega zemeljskega življenja. Pokojna Frančiška je bila doma iz Zagorja pri Pivki in tam tudi rojena 16. maja leta 1902 v Marinčičevi družini. S sinom Albinom je prišla v Avstralijo za možem Ivanom že pred več kot pol stoletja (leta 1938). Živela je v Clifton Hillu. Mnogim je pomagala in gotovo ji je Bog zdaj vse to bogato poplačal. Zadja leta je veliko trpela, a trpljenje s potrpežljivostjo prenašala. Rada je prejela sveto obhajilo in nekaj dni pred smrtjo prejela tudi sveto maziljenje. Pokopana je bila 22. junija na Keilorju, kjer že vrsto let počiva njen mož Ivan. Isti dan je

bila tudi pogrebna maša, rožni venec pa večer pred tem; oboje v naši cerkvi svetega Cirila in Metoda.

V Geelongu je v torek 20. septembra umrl **EMIL PAHOR**. Pokojni Emil je bil rojen 24. oktobra 1908 v Novi vasi pri novi Gorici. Z ženo Rozo r. Vizintin je prišel v Avstralijo leta 1950. Zadnjih pet let je preživel v domu onemoglih. Pogrebna maša za pokojnega Emila je bila 23. septembra v cerkvi sv. Družine v Bell Parku, pokopan pa je na Geelong Western pokopališču, kjer že nekaj let počiva njegova žena. Pokojni zapušča hči Sonjo por. Obranovič in sina Žarka.

Dne 23. septembra je na svojem domu (Norlaine West) umrl **JAKOB KUHAR**. Rodil se je 2. julija 1940 v Krivčevem pod Veliko planino, v družini dvanajstih otrok. Z bratom Lojzeto sta prišla v Avstralijo s prvim letom Quantasovega letala 5. novembra 1963. V Brightu se je Jakob leta 1967 poročil z Lojzko r. Golobič. Čez nekaj let sta se preselila v Geelong. Tam sta se jima rodila Sylvia in Danny. Jakob je zbolel za rakovo boleznijo. Kot je sam rekel, je Bog potrkal na njegova vrata. V ponedeljek 26. septembra zvečer so ob njegovi krsti v kapeli pogrebnega zavoda Tuckers v Geelongu molili rožni venec. Naslednji dan ob desetih je bila pogrebna maša v cerkvi svete Družine, kjer je navadno slovenska maša, in nato pokop na pokopališču Highton.

Svojcem vseh treh pokojnih iskreno sožalje, pokojnim pa naj vstali Zveličar odpre nebeška vrata.

Letošnjo zimo smo imeli v našem središču pravi kulturni festival. Najprej nas je obiskal ansambel **EKART**, ki je v mesecu juliju štirinajst dni gostoval pod streho Baragovega doma. Sprva je kazalo, da bodo nastopili tudi v naši dvorani, a se organizatorju (Svet slovenskih organizacij Viktorije) program nastopov za vse ni najbolje posrečil. Kljub temu je pevka v ansamblu pri maši na četrto nedeljo v mesecu zapela Ave Marijo, fantje pa na koncu še eno narodno.

Sledil je obisk **TONETA KUNTNERJA** in njegove žene Sonje. V naši dvorani je nastopil kar dvakrat. V petek 22. julija se je predstavil kot filmski igralec. Najprej smo videli reklamno predstavitev novega slovenskega filma **Halgato**, zatem pa še film **Na Klancu**, posnet po Cankarjevem istoimenskem romanu. Za organizacijo večera je poskrbel Slovenski narodni svet Viktorije. V nedeljo 24. julija po deseti maši je Tone Kuntner predstavil svojo pesniško zbirko **O domovina**. Lenti Lenko je z melodijami narodnih pesmi prepletal pesnikove recitacije. V tem nastopu

se nam je razkrilo, kako bogato je lahko srce človeka, ki čuti in živi z domovino.

Le teden dni za Kuntnerjem nas je obiskal gledališki igralec TONE GOGALA. Predstavil nam je monodramo o Prešernovem prijatelju z naslovom **Andrej Smole - znameniti Slovenec**, ki jo je napisal Matjaž Kmecl. Odlična izvedba te zapelje v svet gledališkega sveta in komaj verjameš, da se to ne dogaja prav zdajle. Znamenitost Smoletovih potez je težko razumljiva, a se nam le približajo, če se spomnimo opisa priseljencev na avstralski celine iz neke postne meditacije, ki jo je Kmecl zapisal pred leti.

V avgustu so nas obiskali rojaki z zamejske Koroške - mešani pevski zbor JAKOB PETELIN GALLUS. V župnijski cerkvi Srca Jezusovega v Kew so v petek 19. avgusta pripravili koncert narodnih in umetnih pesmi. V njih so nam razkrili svojo koroško dušo, dušo, ki jo včasih pri tehnično dovršenih zborih zaman iščeš. V nedeljo so prepevali pri deseti maši v naši cerkvi. Pred oltarjem so se počutili domače in cela maša je postala ena sama peta molitev - zahvala Bogu za našo pesem in govorico. Izkušnja tujstva na domačih tleh in izredna skrb za ohranitev dediščine staršev, nam je te rojake še bolj približala in nas potrdila v naših prizadevanjih za ohranjanje tega, kar nam je dala domovina.

Za očetovski dan prvo nedeljo v septembru so otroci Slomškove šole pod vodstvom Barbare Smrdel pripravili igrico o Rdeči kapici.

Na tretjo nedeljo v septembru nas je prvič obiskal p. Tomaž iz Sydneya. Istočasno smo praznovali sedemdeseti rojstni dan p. Bazilija.

Bliža se dan Vseh svetih in s tem obisk naših pokopališč. V nedeljo 30. oktobra bo ob 2.30 popoldne maša na Planici za pokojne člane, nato obisk naših grobov na pokopališču Springvale. Na prvo nedeljo v novembru opoldne bodo molitve pri skupnih grobovih keilorskega pokopališča. Popoldne ob petih istega dne bodo molitve za pokojne še pri kapelici S.D.M. v Elthamu. V Geelongu bodo na drugo nedeljo v mesecu (13. november) po poldvanajsti maši molitve pri grobovih na Western Cemetery. V Wodongi bodo molitve na pokopališču v nedeljo 27. novembra ob šestih (pred večerno mašo ob sedmih) zvečer. Radi obiskujmo grobove in ne pozabimo na molitev za naše najdražje, ki so že v večnosti ter tudi za tiste iz naše srede, ki se jih nihče ne spominja.

Še posebno obvestilo za vse, ki obiskujete mašo v cerkvi Srca Jezusovega v **St. Albansu**. Slovenska maša bo 13. novembra izjemoma namesto ob petih šele ob sedmih zvečer, ker ima župnija to nedeljo popoldne birmo.

P. TONE

Otroci Slomškove šole v Kew so očkom in nam vsem na Očetovski dan pripravili igrico "Rdeča kapica"

IZPOD TRIGLAVA

RAZKRIŽJE je končno le obrnilo novo stran svoje farne zgodovine. Sveti sedež je s posebnim odlokom podelil apostolsko upravo župnije v Razkrižju mariborski škofiji. Enako je mariborska škofija sprejela v upravo tudi vse vasi župnije Štrigova, ki so na ozemlju Republike Slovenije. Ta rešitev bo veljala, dokler ne bo dokončno določena državna meja med Slovenijo in Hrvaško. Mariborski škof je že imenoval duhovnika, ki bo skrbel za župljane v navedenih krajih.

Cerkev na Slovenskem je vsekakor zadovoljna z rešitvijo, saj so se razmere v Razkrižju vlekle in bile kaj boleče. Mnogo lažje pa bi bilo, da bi se pogovorili med sabo Slovenci in Hrvati ter bi ne bilo treba odločitve iz Rima. In končno bi sploh ne smelo priti do problema zapostavljanja v cerkvi zaradi narodnosti, saj bi moral krščanski duh prevladati nad slehernimi nacionalnimi težnjami.

GROZLJIVA je statistika prometne varnosti v mali Sloveniji: med letoma 1970 in 1993 je v deželi pod Triglavom pri prometnih nesrečah izgubilo življenje 13,781 ljudi, poškodovanih pa jih je bilo 218,787. V teh dveh številih je všteti med ubitimi 1,390 otrok, med poškodovanimi pa 40,000. Glede otrok z drugo besedo povedano: na cesti smo izgubili mladih življenj za celo šolo s 55 oddelki. Kaj nam to ne da misliti?

MAŠO so imeli na mali šmaren po dolgih letih v ljubljanski Psihiatrični bolnišnici na Studencu. Bolnik, ki je tam že preko štirideset let, je ves vesel povedal: "To je prvič po dolgih povojnih letih. Prej je bila maša redno in v lepi kapeli, ki pa je zdaj spremenjena v telovadnico."

Res posebno doživetje je bilo srečanje z bolniki ob tej priliki. Vsi so prihajali k bogoslužju zbrano, prenehali so s klepetanjem in glasno so sodelovali pri molitvi rožnega venca pred mašo. Osemdeset stolov je bilo premalo za vse navzoče, kakor je bilo premalo tudi 110 spominskih podob, ki so jih delile članice Karitas Ljubljana-Polje.

SKUPINA IZ EGIPTA je po Evropi obiskovala filmska podjetja. Ustavili so se tudi v Sloveniji ter si ogledali ljubljansko cerkev sv. Jožefa, ki žal v povojnih letih služi za filmski studio. Občudovali so stavbo z zvonikom, nihče pa jim ni povedal, da je to cerkev. Ko so skupino potem odpeljali na ogled Slovenije, gostje niso mogli skriti začudenja, da ima Slovenija kar na vsaki vzpetini - filmski studio. Potem jim je moral vodja le pojasniti, do so to cerkve in da je cerkev tudi stavba ljubljanskega filmskega podjetja.

ŠKOFOVI ZAVODI v Šenvidu nad Ljubljano so z novim šolskim letom zaplavali v drugo leto ponovnega delovanja. Dobivajo novo, prikupno obličje in tudi novo razsežnost. V zavodih so zdaj odprli Jegličev dom, ki ima v 44 sobah prostora za 110 dijakov prvega in 36 dijakov drugega letnika.

Cerkev na Slovenskem od delovanja te svoje vzgojne ustanove veliko pričakuje za bodočnost slovenskega naroda.

MOJE CELICE, knjiga zapiskov iz zaporov na smrt obsojenega primorskega duhovnika Jožkota Kraglja, ki jo objavljamo kot nadaljevanko v Mislih, je izšla zdaj tudi v italijanskem prevodu. Ima naslov: Duhovnik v ječah bivše Jugoslavije. Prevajalec je Berto Berlotti, izdala pa je knjigo založba Paoline v Milanu. - Pisatelju tudi naše čestitke!

GOSPODARSKA SLIKA prvega polletja 1994 je tale: Slovenija je izvozila blaga v vrednosti 3,24 milijarde dolarjev, uvozila pa ga je za 3,31 milijarde dolarjev. Uvoza je bilo torej za 75 milijonov dolarjev več kot izvoza.

Obseg proizvodnje je bil v letošnjem mesecu juliju 12% večji kot pred enim letom.

Tudi slovenski turizem je pokazal kar dober napredek od lanskega leta. Veriga hotelov Metropol na slovenski obali je imela v prvih osmih letošnjih mesecih polovico več gostov kot pred enim letom, skupine hotelov Palace in Riviera pa v istem času dobro tretjino več kakor lani.

V prvih šestih mesecih 1994 so našeli v Sloveniji 290,000 tujih in 807,000 domačih gostov, prenočitev pa je bilo 3,250.000. Največ gostov je obiskalo Portorož, na drugem mestu pa je Čatež s

GLAS SLOVENIJE

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI ČASNIK

PRVI IN EDINI 14-DNEVNIK V AVSTRALJI

Redno prinaša politične, gospodarske, kulturne in druge vesti in zanimivosti iz Slovenije, iz diplomatsko konzularnih predstavništev ter iz slovenske skupnosti

SAMO \$ 4.00 MESEČNO - letna naročnina \$ 50.00

PODPRITE NAŠ SLOVENSKI TISK

Naročilnice s priloženim čekom poslati na:

GLAS SLOVENIJE - uredništvo

2 / 15 Allandale Rd. Boronia, Victoria 3155

svojimi toplicami. Največ gostov je prenočevalo v Ljubljani in na Bledu.

1600-OBLETNICO največje bitke na slovenskih tleh so obhajali v septembru v Vrhpolju pri Vipavi. Leta 394 se je tam rimski cesar Teodozij spopadel s proticesarjem Evgenijem ter ga premagal. Zmago so krščanski sodobniki razumeli kot "poseg Boga, kot zanesljivo zmago nebeškega orožja nad neverniki," kakor je pri spominski maši v Logu pri Vipavi dejal koprski škof Pirih. Škof je blagoslovil vitražno okno z motiviko Teodozijeve zmage v cerkvi sv. Primoža in Felicijana v Vrhpolju, osrednji dogodek pa je bil odkritje znamenja - Teodozijevega križa na skali nad Vrhpoljami. Tu naj bi cesar Teodozij pred bitko, v noči na 6. september 394, molil za božjo pomoč. Več kot tri metre visoki križ v obliki črke T je iz belega kamna izdelal domačin Lucijan Lavrenčič, študent likovne smeri na ljubljanski Pedagoški fakulteti.

Predsednik SKD Lojze Peterle je v govoru poudaril, da pomeni spopad za prevlado v Rimskem cesarstvu tudi "razmislek o slovenski zgodovini": naša dogajanja po drugi svetovni vojni je primerjal z ravnanjem Teodozija. Ta je privržence Evgenija, ki so ostali živi, pomilostil, medtem ko so naši zmagovalci drugače misleče masovno pokončili...

SREČANJE "DRAGA 94" v začetku septembra je tudi letos doseglo svoj namen. Pokazalo je potrebo po notranje močnejšem slovenskem človeku doma in onstran meje. Osvetlilo je dejstvo, da nobeno načelo samo, niti liberalizem niti krščanstvo, ne more rešiti Slovenije in jo usmeriti v uspešno prihodnost. Rešitev obstoji v celotnejši podobi krščanstva kot enega od temeljev slovenske zavesti, v demokratičnem pojmovanju liberalizma, ki se je rodil iz komunizma. Rešitev je torej v preobrazbi in razširitvi slovenske miselnosti. Nujno je pogumneje stopiti v bodočnost, hitro in odločno, ne izgubljati časa. - Govorili so arheolog Stane Gabrovec, mag. Marija Jurič-Pahor

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

in dr. Hektor Jogan o identiteti tržaških in koroških Slovencev. Pritegnilo je predavanje Lojzeta Čemažarja o "Novi sproščenosti slovenskega kristjana", kakor tudi Janeza Janše o "Pogledu čez slovenstvo". Govoril je tudi dr. Lojze Peterle.

SPOMINSKO PLOŠČO v vasi Paljevo nad Plavami v Soški dolini so odkrili v spomin šestnajstim padalcem - radiotelegrafistom. To so bili primorski rojaki, ki so jih angleška letala spustila na slovenska tla leta 1943, da bi držali zvezo med partizani in zavezniki. A komunisti jim niso zaupali. Osumljeni, da so angleški vohuni, so morali padalci prestajati ponižujoča zaslišanja oficirjev Ozne in tudi zapore. Za osmimi je izginila vsaka sled - bili so pobiti od naše medvojne "ljudske oblasti". Od osmih, ki so ušli zločinski roki Ozne, so živi še štirje.

JURE ŠTERK je prvi Slovenec, ki je objadral svet. Je tudi eden izmed manj kot desetih ljudi na svetu, ki jim je tako tvegan podvig uspel. Saj so že mnogi odšli na pot, pa se nikoli več niso vrnili. Naš rojak Jure je svojo pot okrog sveta v šest in pol metra dolgi jadnici - ime ji je dal "Neodvisna Slovenija" - opravil v treh letih in sedemnajstih dneh z veliko poguma in samozavesti.

Objadral je iz Portoroža 24. avgusta 1991. Zdaj se je vrnil v Portorož, kjer so ga pričakali in veselo pozdravili prijatelji z Janezom Janšo na čelu.

"Plovba okoli sveta me je mikala že zelo dolgo. Cilj moje plovbe pa je bil ta, da kot prvi Slovenec sam objadram svet in tako v svet ponese slovensko zastavo," je povedal novinarjem.

OMBUDSMANA, varuha človekovih pravic, je dobila Slovenija. Na izrednem zasedanju državnega zbora je bil 29. septembra na to važno mesto izvoljen **IVAN BIZJAK**, podpredsednik Slovenskih krščanskih demokratov. Ob 77 prisotnih poslancev je dobil 61 glasov. V kratkem nagovoru je novoizvoljeni ombudsman dejal, da želi biti varuh pravic za vse državljane.

POROČILO o letošnji pšenični letini v deželi pod Triglavom pravi, da je bila letina zares rekordna: Slovenija je pridelala skoaj 92 tisoč ton pšenice. Na žalost pa je samo desetina pridelka prvega kakovostnega razreda, večina ostanka pa predvsem zaradi nizke količine beljakovin komaj tretjerazredne kakovosti. Tako bodo morali uvoziti 80 tisoč ton prvovrstne pšenice, da bodo potem domači mlinci z njo "popravili" moko za domačo uporabo.

Začele so se pomladne šolske počitnice in dan dvajsetega mladinskega koncerta se je približal. Že na začetku letošnjega leta, ko smo se zbrali vaši duhovniki v Adelaidi, smo se odločili za Adelaido. Kasneje se je p. Janez dogovoril s Slovenskim društvom za prostore kluba, oblikoval odbor in priprave so stekle.

Bližal se je večer, 24. septembra, in dvorana v Slovenskem klubu se je počasi polnila. Nastopajoči in poslušalci so prišli iz Sydneya, Melbourn, Geelonga, Kraljičine dežele in iz domače Adelaide.

Povezovalka programa **Carmen Jenko Kalc** je z uvodnimi besedami in povabilom k poslušanju naznanila začetek večera. Avstralska in slovenska himna na koncertih zadnjih let ne izostaneta več; tokrat ju je zapel Mešani pevski zbor Slovenskega kluba Adelaide pod vodstvom Jadrana Vatovca.

Prva je nastopila **Wendy Urška Cestnik** iz Melbourn. Ob glasbeni spremljavi na kaseti, ki jo je pripravil Lenti Lenko, je zapela narodni Kje so moje rožice in Prišla bo pomlad. Za njo je **Marjeta Ponikvar** iz Adelaide na pianu še enkrat ponovila narodno Prišla bo pomlad in dodala še Študijo v d molu Alexandra Goedickea in Bachovi skladbi.

Med folklornimi skupinami je prva nastopila **folklorna skupina Kekec** iz Adelaide. Ta skupina je zaživela pred kratkim, vodi pa jo **Jana Mezek**. V skupini plešejo: **Venesa Metljak, Elyce Pate, Anita Polazer, Kate Zrim, Sarah Zrim, Jana Tankosič, Andrew Koren, Kristijan Sintič, Chloe Lutar in Damien Hill**. Ob spremljavi harmonikarja **Ivana Benca** so zaplesali nekaj slovenskih narodnih plesov.

Iz Queenslanda je prišla **Melissa Creevey**. Tako

20. MLADINSKI KONCERT

Foto:
Matija
Cestnik

ADELAIDE, S. A.,
24. septembra 1994

je bila v Adelaidi prvič zastopana ta avstralska država. Ob spremljavi kasete je Melissa nastopila s klasičnim baletnim plesom.

Kot lansko leto v Sydneyu sta tudi letos nastopila Adelaidčana **Tanya in Viktor Konestabo**, hčerka in oče s harmoniko in baritonom. Igrala sta lastne skladbe *Duet*, *Za harmoniko in bariton* ter skladbo *S harmoniko* na koncert.

Nataša Martinčič iz Geelonga je nastopila že na večih koncertih kot solo pevkica ali kot voditeljica mladinskega zbora. Zapela je popevko *Ave Maria*.

Druga folklorna skupina **Planica** iz Melbourn je kar nekaj let nastopa na mladinskih koncertih. Vodi jo **Meta Lenarčič**. Zaplesali so venček gorenjskih narodnih plesov. Med plesalci so: **Anita Posčič, Robert Pintar, Joey Lesjak, Andrew Toplak, Wendy Cestnik, Pavla Smrdel, Robert Posčič, Janči Mesarič, Lidia Pavel, Irmy Kos, Christina Mesarič in Robert Smrdel**. Za glasbeno spremljavo pri njih skrbi **Lenti Lenko**.

Recitatorica **Olivija Kreševič** iz Adelaide si je iz pesniške zbirke *Toneta Kuntnerja O domovina* izbrala dve pesmi: *Družina* in *Slovenec biti*. V drugi pesmi se skriva vodilna misel 20. mladinskega koncerta: *Slovenec biti ni drugega / kakor slovensko misliti, / slovensko peti in govoriti*. Ta misel nas je spremljala skozi ves koncert, zapisana na slovenski zastavi ob robu odra.

Med našimi harmonikarji že vrsto let lahko poslušamo **Rudija Črnčca** iz Sydneya. Poleg skladbe *Za hitre prste* Matija Kapša je zaigral še lastni skladbi *Koroško polko* in *Spomin na Maribor*.

Mladinska dramska skupina iz verskega središča Kew je poskrbela za razvedrilo. Predstavili so prizor iz Jurčičevega *Desetega brata*, ko Krjavelj v gostilni razlaga, kako je presegal hudiča na dva dela. Krjavlja je igral **David Hvalica**, z drugimi vlogami in petjem pa so sodelovali **Simon Grilj, Toni Lenko, Frances Plut, Richard Butkeraitis, p. Tone Gorjup, Filip Pintar, Lidija Lenko in Rudi Plut**. V drugem delu sta **David Hvalica in Simon Grilj** zaigrala še en šaljiv prizor iz gostilne.

Melissa Creevey

Rudi Črnčec

KEKEC - folklorna skupina adelaidskega društva

Urška Cestnik

SLADI SLOVENIJE, folklorna skupina SDSydney

Olivia Kreševič

Tomaž Ponikvar

Christina Cestnik

Triperesna deteljica iz Geelonga, Vic.

Nataša Martinčič

Melissa Creevey

Carmen Jenko-Kalc

Marjeta Ponikvar

Folklorna skupina PLANICA, Melbourne

Anita Polazer

Christina Cestnik

Tanja in

Konestabo

Tanja Konestabo

Mladinska dramska skupina verskega središča Melbourne

VESELI CANKARJI, pevski zbor društva Ivan Cankar, Geelong, Vic.

V drugem delu koncerta je prvi nastopil **Otroški zbor Slovenskega kluba Adelaide** pod vodstvom **Minice Božanič**. V zboru sodelujejo **Elyce Pate, Anita Polazer, Kate Zrim, Sarah Zrim, Jana Tankosič, Andrew Koren, Kristijan Sintič, Chloe Lutar in Damien Hill** in **Venesa Metljak**. Ob spremljavi harmonikarja **Ivana Benca** so zapeli pesem *Ob bistrem potoku* je mlin.

Tanya Konestabo ne igra le harmonike. V cerkvi Svete Družine spremlja pevce na orglah. V samostojnem nastopu na koncertu se je odločila za piano. Zaigrala je prvi stavek *Sonatine*, ki jo je sama napisala.

Med pevkami je nastopila še **Christina Cestnik** iz Melbourne. Z jasnim in prodornim glasom je zapela popevko *Helene Blagne* *Moj dom in Santa Marijo*. Za konec nas je presenetila še z modernim plesom na glasbo **D. Albana Sing Hallelujah**.

Mlada **Anita Polazer** je sodelovala že v plesni skupini in otroškem zboru. Zdaj je recitala še pesem adelaidskega rojaka **Ivana Burnika** *Legiše Ni me razumel in Gregorčičevo Domovini*.

Med mladinskimi zbori je letos nastopil le en pevski zbor: **Veseli Cankarji** iz Geelonga. Že nekaj let nastopajo pod vodstvom **Nataše Martinčič**. V zboru prepevajo še **Silvo Crtalič, Belinda Ritonja, Peter Persič, Christina Kure, Denis Ramuta, Natalie Ramuta, Johnny Plut, Melinda Seljak, Frank Ivančič in Robi Gajič**. Zapeli so ponarodelo *Po jezeru bliz Triglava* in popevko *Moja domovina*.

Sledil je še en nastop na pianu. **Tomaž Ponikvar** iz Adelaide je najprej zaigral slovensko narodno *N'mav čez izaro* in nato Beethovno skladbo *Za Elizabo ter Village dance*.

Iz Sydneya je prišla folklorna skupina Slovenskega društva, **Zakladi Slovenije**, ki jo vodi **Lolita Žižek**. V skupini plešejo **David Erzetič, Robert Fisher, Martin Daneu, Kathy Koncilja, Tamara Letnar, Adriana Kustec, Karin Žižek, Tania Smrdel, Elizabeth Colig in Renee Letnar**. Na harmoniki jih spremlja **Rudi Črnčec**. Venčku plesov, ki so jih predstavili, so dali naslov "Lušno je biti mlad".

Melissa Creevey, ki je prišla iz oddaljene Kraljičine dežele, je nastopila še drugič. Na melodijo poskočne polke je zaplesala kar sama.

Nekaj deklet iz Geelonga, ki pojejo pri **Veselih Cankarjih**, se je odločilo še za samostojen nastop. **Triperesna deteljica** smo jim dali ime tik pred koncertom. Med njimi so **Melinda Seljak, Christina Kure in Nataša Martinčič**. Zapele so popevko z naslovom *Ljubezen*, v družbi **Franka Ivančiča** pa še *Amazing Grace*.

Nastope mladih je zaključila **Christina Cestnik** s prizorom iz komedije *Adelaide Lament* in tako pokazala tudi svoje igralske sposobnosti.

Ob koncu koncerta je prišel na oder **Mešani pevski zbor Slovenskega kluba Adelaide** in pod vodstvom **Jadrana Vatovca** zapel pesmi *Vaški zvon* in *Bog živi te Slovenija*.

Vsi nastopajoči so nato prejeli praznanja za sodelovanje, ki jim jih je razdelil častni konzul Republike Slovenije **Alfred Brežnik**. Povedal je, da se je z veseljem odzval povabilu p. Janeza. V svojem nagovoru je spregovoril o kulturnih prireditvah med nami.

Lepo je, kadar nas obišejo kulturne skupine iz Slovenije, povečini profesionalne, vendar so ti naši mladinski koncerti vse nekaj drugega. Izvajalci te

Mešani pevski zbor adelaidskega Slovenskega kluba je bil gost letošnjega Mladinskega koncerta: pričel in zaključil je prireditev.

umetnosti so iz vrst naše mladine, naših otrok. Pohvalil je mlade, ki za vse to žrtvujejo svoj čas, enako starše in učitelje, sestre in duhovnike, ki jim stojijo ob strani in jih spodbujajo.

Danes ne bi imeli tega koncerta, če ne bi imeli svojih versko kulturnih središč. Prvi mladinski koncert je priredilo pred dvajsetimi leti versko in kulturno središče svetih Cirila in Metoda v Melbournu na pobudo p. Bazilija in p. Stanka. Nakar so koncerti sledili vsako leto izmenoma v

Sydneyu, Canberri, Wollongongu, Melbournu in Adelaidi.

Nazadnje se je še enkrat zahvalil vsem, ki so se trudili in pomagali skozi vsa ta leta pri organizaciji koncertov. Posebej še nastopajoči mladini vseh teh dvajsetih let, saj bi bili brez njih starejši prikrajšani za marsikak kulturni užitek.

Naslednji dan smo se zbrali še enkrat vsi skupaj v slovenski cerkvi Svete Družine k nedeljski maši in se poslovili do prihodnjega leta.

P. TONE

POKOJNI

Najprej moram omeniti pokojnega rojaka, ki nam je za prejšnje Misli ušel iz spomina: Dne 24. julija letos je v domu za onemogle sydneysega okraja Summer Hill umrl JEROMEN SEDMAK. Doma je bil z Bača pri Knežaku, kjer je bil rojen 23. septembra 1929. V Avstralijo je prišel leta 1955. Najprej je delal v Snowy pri gradnji hidrocentrale, nato pa kot mizar vse do leta 1973, ko je zaradi hude astme začel svoj pokoj. Pokojnik zapušča sestro, brata in sina. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi 27. julija, pokopan pa je bil na drugem delu slovenskega pokopališča v Rookwoodu.

V soboto 17. septembra je na svojem domu v Blackheat (Blue Mountains), NSW, nenadoma umrl ANTON PASIČ. Rojen je bil 2. marca 1911 v vasi Štrekljevec pri Semiču kot sin Janeza in Katarine. Leta 1944 je odšel v Nemčijo in se kmalu poročil z Dragico Vrban, po rodu iz Zagreba. Poleg nje zapušča pokojnik tudi hčerko Antonijo por. Fischer. Anton je prišel v Avstralijo leta 1950. Z ženo je živel na raznih krajih, med drugim tudi v Sydneyu, zadnjih dvajset let pa v kraju Blackheat. Med drugim je bil pred leti zaposlen tudi v tovarni avtomobilov v Pagewoodu. Pogrebna maša je bila opravljena v krajevni farni cerkvi v torek 20. septembra, kakor je tudi grob dobil pokojnik na krajevnem pokopališču. - V domovini zapušča Anton brata Lojza in sestri Anico in Nežo. Ena od sester živi v starostnem domu v Črnomlju.

V četrtek 22. septembra zjutraj je v Cammerayu, severnem sydneysem okraju, umrla MARIJA KOVAČIČ r. Furlani. Luč sveta je zagledala 15. julija 1910 v Prvačini na Primorskem. Bila je hčerka Antona Furlani in Alojzije r. Gregorič. Marija je prišla v Avstralijo leta 1949. Poročena je bila s Slavkom Kovačičem, po rodu iz Zagreba, ki je bil 22 let vojaški pilot v jugoslovanski kraljevi letalski sili, nato pa pri angleškem vojaškem letalstvu v Suez in Egiptu. Umrl je v Sydneyu na

*Fr. Tomaž Menart, O. F. M.,
Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692*

*Slovenske sestre - frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

sveti večer, 24. decembra 1982. Zakonca Kovačič sta med drugim dvajset let živela v Marrickville, kjer sta imela majhno trgovino. Njun zadnji naslov pa je bil Cammeray. Pokojna Marija je že nekaj let bolehalo na srcu, nazadnje se jo je lotila še rakova bolezen. Morala je na žarčenje, ki pa žal ni prineslo zaželenega uspeha. Pogrebna maša je bila v cerkvi Matere božje, North Sydney, nato je sledilo upepeljenje zemskih ostankov v Northern Suburbs krematoriju. Pokojnica zapušča v Cammerayu sestro Nado Stanković, v Gorici sestro Danico, brata Ivana pa v Prvačini.

Sožalje sorodnikom vseh treh pokojnih. R.I.P.

POROKI

Jeffrey Mark Robar, St. Mary's, NSW, sin Janeza in Terezije Štefanije r. Koza, rojen v Blacktownu in krščen v St. Marys, in **Linda Eileen Houston**, Blacktown, rojena v Mona Vale in krščena v Burwood Heights, hčerka Alexandra in Gladys r. Hebblewhite. Priči sta bila Tony in Suzana Robar. - Sv. Rafael, Merrylands, med poročno mašo v nedeljo 2. oktobra 1994.

Kenneth Robert Humphries, Fairfield, NSW, sin Bradleya in Patricije r. Gibbs, rojen v Sydneyu in krščen v Fairfieldu, in **Angelica Rakušček**, Fairfield, NSW, hčerka pokojnih Franca in Silvije r. Semper, rojena v Sydneyu in krščena v Merrylandsu. Priči sta bila Garry MacBeth in Marija Hector. - Sv. Rafael, Merrylands, 8. oktobra 1994.

Obema paroma iskrene čestitke in najboljše želje za obilico božjega blagoslova na novi življenjski poti.

NAJ PONOVIK nekaj sporedov, ki so bili objavljeni že v prejšnji številki - v upanju: če bo dvakrat zapisano, bo bolj uspešno. Z drugo besedo: povsod bo boljši obisk. O obisku in neobisku pa še nekaj besed proti koncu sydneyjske kronike.

NEWCASTLE bo imel spet slovensko službo božjo v nedeljo 30. oktobra. Cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Po maši bo običajno srečanje v dvorani. Predsedniku g. Klopčiču hvala že vnaprej za obveščanje, ker naši radijski valovi ne dosežejo Newcastla. Obvestite se med seboj in pridite prav vsi!

CANBERRA bo spet na vrsti v nedeljo 20. novembra in 18. decembra - vedno na tretjo nedeljo v mesecu, ob šesti uri zvečer. Pevci so naprošeni, da pridejo vsaj dvajset minut prej na pevsko vajo. Vendar ste vsi vabljeni, da sodelujete pri petju, saj so v ta namen nastavljenе številke pri zakristijskih vratih. Pridite, pričakujemo vas - ne samo pater in sestra, ampak vsi člani vaše skupnosti!

SURFERS PARADISE naj zbere pri maši vse tamkajšnje rojake - pa naj pripadajo tej ali oni skupini, ali pa nobeni. Slovenska maša bo v cerkvi Srca Jezusovega v soboto, 29. oktobra, ob 7.30 zvečer (to je vigilna maša in velja za nedeljsko). Pridite vsi in občutite tisto, kar pravi psalmist: "O, kako dobro in prijetno je, če bratje prebivajo v slogi!" (Ps 133,1)

BRISBANE bo spet zbral naše rojake iz vseh predmestij k slovenski maši v nedeljo 30. oktobra ob 11.30 dopoldne. Pustimo ob stran vse predsodke, izgovore in razlike: pred Bogom smo vsi enaki, božji otroci, ustvarjeni po božji podobi, čeprav zelo potrebni božjega usmiljenja.

"PLANINKA", Cornubia, bo v bližini praznika Vseh svetnikov in spomina rajnih spet privabila veliko rojakov, da se oddolžimo spominu naših pokojnih, ki so v Queenslandu odšli pred nami v večnost. To srečanje bo pravtako v nedeljo 30.

oktobra. Ob treh popoldne bo sveta maša v klubskih prostorih, nato pa se bo razvila procesija k spominski kapelici, kjer bodo molitve za rajne.

V vzpodbudo naj omenim, da so rojaki v Brisbanu, Gold Coast in okolici res lahko ponosni na svoj slovenski "hrbček", v katerega so v teku let vložili toliko svojega truda in žrtev. Kritizirati bi pravzaprav smeli le tisti, ki zmorejo zgraditi kaj boljšega, ali vsaj enako vrednega, pa naj to store iz svojega žepa, ali pa z organizacijo vsesplošne nabirke rojakov.

FIGTREE-WOLLONGONG. - Na nedeljo po prazniku Vseh svetih, dne 6. novembra, praznujemo "žegnanje". Sveta maša bo eno uro pred rednim mašnim začetkom, že ob **štirih popoldne**. Na drugo in četrto nedeljo, 13. in 27. novembra, pa bo sveta maša - kot navadno - ob petih popoldne.

PRAZNIK VSEH SVETIH, v torek 1. novembra, je v Avstraliji zapovedan praznik. Nalaga nam torej dolžnost udeležbe pri sveti maši. Slovesna služba božja bo pri Sv. Rafaelu ob sedmih zvečer.

NA POKOPALIŠČU bo sveta maša letos na starem delu in sicer v nedeljo 6. novembra ob deseti uri dopoldne. Po maši bo blagoslov grobov starega in novega dela našega pokopališča. - Zato bo isto nedeljo sveta maša v Merrylandsu samo ob osmi uri zjutraj.

RADOVEDNI bodite in preberite tudi tisto, kar je pisano za rojake po drugih krajih in ne samo tisto, kar tiče vas in vašega kraja. Spored je res različen, drugače pa je veliko podobnosti med rojaki, pa naj bo tu ali tam. Tako mi ni treba pisati za vsak kraj posebej in večkrat omenjati, kje in kako katerega "čevelj žuli"...

KAKO DOLGO ŠE? - Večkrat mi kdo stavi srhljivo vprašanje, kako dolgo bomo Slovenci v Avstraliji še obstajali. Preprost odgovor bi bil: dokler ne bomo vsi pomrli. Ena stvar je gotova: novega prirastka iz domovine ni in ga verjetno ne bo. Nekateri se celo vračajo na rodno zemljo, kar je gotovo nekaj pozitivnega in dokaz, da so se razmere doma na poti demokracije uredile in izboljšale. Res pa je, da se večina ne bo nikoli vrnila domov: tu imajo svoje otroke, katerih ne morejo zapustiti. Žalostno pa bo, če bo naša skupnost shirala **predčasno**. Ali malo drugače povedano: če bo naša narodna zavednost oslabela in bomo mi "Oldies" prehitro popustili, pa če naš mladi rod druge in

nadaljnih generacij ne bo več čutil slovensko - potem bo po nas. Smrt torej ni edini grobokop naših skupnosti, ampak smo mi sami zaradi naše nezavednosti in brezbržnosti. Tako velja za vsakega izmed nas - tako za stare kot za mlade: ali smo graditelji, ali pa grobokopi naše skupnosti.

OBISKI pri slovenskih službah božjih zadnje čase pešajo. Eden izgovorov je, da "se staramo". Po eni strani je to res. Po drugi pa je prav tako res, da tudi med ostarelimi ne manjka dejavnosti vseh vrst. In potujejo na razne kraje, pa jih pri tem "starost" prav nič ne ovira...

KRITIKA se v zadnjem času kar preveč šopiri. Pri tem mislim na razdiralno kritiko, ki nikdar ne najde dobre besede za ničesar in nikogar. Ni ji všeč sto stvari, katere smo pred leti sprejeli kot nekaj dobrega in samo po sebi razumljivega. Rekel bi, da smo postali zelo izbirčni in zahtevni. Ta hiba je tipična za potrošniško družbo: vsega je v izobilju,

manjka pa nam skromnosti in preprostosti. - Druga oblika negativne kritike pa je ogovarjanje ali celo obrekovanje. Priznam, da se je tega včasih težko ogniti. Pa vendar ni krščansko, če moramo vedno imeti kako "kost", ki jo glodamo in s tem bližnjega zdelujemo. Lepo in prav je, če bližnjemu privoščimo uspeh ali karkoli dobrega in pri tem nismo nič nevoščljivi.

MICKI JE TREBA MOŽA je naslov veseloigre, ki jo bo naša igralska družina postavila na oder v soboto 3. decembra ob pol osmih zvečer. Že zdaj ste vabljeni, da si ta večer rezervirate za obisk predstave. Prav je, da s svojo prisotnostjo pokažemo, da cenimo napore igralcev, ki darujejo mnogo večerov pripravam za nastop - nam v veselje. Povejte o tej igri drugim rojakom in povabite jih k udeležbi! - Ste prebrali oglas o natečaju naše igralske družine za originalno odrsko delo? Kdor čuti pisateljsko žilico, naj poskusi svoje zmožnosti!

P. VALERIJAN

Sydneyska skupina s patrom Valerijanom po vrnitvi z adelaidskega koncerta

Sydneyskemu poročilu p. Valerijana moramo dodati še nekaj, česar on ne omenja: Na prvo oktobrsko nedeljo (2. okt. 94), ob praznovanju zavetnika sydneyjske slovenske cerkve sv. Rafaela in tradicionalnem vsakoletnem praznovanju zakonskih obletic, smo letos slavili še en jubilej: **zlate redovne obljube p. Valerijana**. Prve redovne obljube kot frančiškan je naredil 7. septembra 1944 po noviciatu v Novem mestu. Bili pa smo v vojni in raznih preizkušanj od vsega začetka ni manjkalo. Novo mesto so v letu noviciata ob italijanski kapitulaciji zasedli partizani, sledila so bombardiranja in beg v Pletenje. Nadaljevanje študija v Ljubljani pa je naslednje leto pretrgalo begunstvo ob koncu vojne. P. Valerijan je nadaljeval šolanje v begunskih taboriščih Lienzu in Spittalu, kjer se je zopet zataknilo: zbolel je za tuberkulozo. A vztrajna volja je zmagala. Po

nadaljevanju študija v Schwazu in Boznu je 29. novembra 1948 napravil slovesne, večne obljube, bogoslovje pa končal na ameriških Brezjah v Lemontu in bil leta 1952 posvečen v duhovnika. Hvaležni smo Bogu, da se je p. Valerijan po nekaj letih delovanja med ameriški Slovenci odločil za Avstralijo ter leta 1963 prišel v Sydney. Od takrat neumorno deluje med nami, vsakemu vedno na uslugo. Po njegovi zaslugi imamo danes v Sydneyu lepo versko in kulturno središče.

Jubileji so sicer običajno znaki starosti, ne pa nujno onemoglosti in počitka. Res je skrb za sydneyjski misijon prevzel mlajši p. Tomaž, ki pa ima v našem jubilarantu dobrega sodelavca. Patru Valerijanu ob zlatem redovnem jubileju želimo iz srca, da bi srečno dočakal tudi svoj zlati mašniški jubilej ter v zdravju in zadovoljstvu preživel še dolga ostala leta svojega plodovitega življenja.

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$500.— Dušan Lajovic; \$94.33 Julka Smole; \$44.— Max Robar; \$30.— Alfred Brežnik; \$22.— Marija Senčar; \$20.— Pavla Vohar, Vincent Repp; \$15.— Janja Sluga, Jožefina Hvala; \$12.— Davorina Gustinčič; \$10.— Milan Rosič, Štefanija Tomšič, Andrej Benčan, Justina Miklavc, Bogomir Jesenko, N.N.E., Slavka Ivančič, Pavlina Božič, Anton Ferfila; \$5.— Zofija Valentinčič, Marija Gregorič.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Menda prvič v vseh letih mojega uredništva, da ne morem zapisati niti enega skromnega daru za naše razne dobrodne nabirke. Upam, da slovenska dobrota ni zašla, ampak samo obtičala za nekaj časa. — Tudi dolžnikov naročnine MISLI je žal še kar precej, četudi se leto že bliža koncu. Kdor še ni storil svoje dolžnosti, naj, prosim lepo, stori čimprej, da novega letnika ne bomo pričeli v dolgu!

— Urednik in upravnik

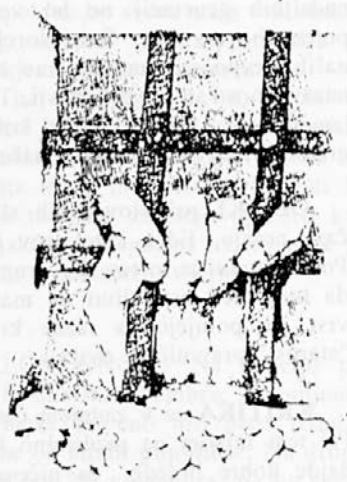

Še o SSK

PO kratki objavljeni novici o drugem zasedanju Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) dne 23. in 24. junija na Dunaju, je uredništvo Misli dobilo pismo z željo, da bi objavili imena članov novega odbora in še kaj. Rade volje ustrezemo:

Novi predsednik, kot omenjeno že v zadnji številki Misli, je dr. Jože M. Bernik (Chicago, ZDA), podpredsednik za Slovenijo je dr. Janez Dular, za Evropo Jurij Terseglav (Nemčija), za zamejstvo Bojan Brezigar (Italija), za čezmorske države dr. Franc Habjan (Kanada). Pred-

MOJE CELICE

(DRUŽBA)

Dne 11. marca je prišel v našo celico še Radivoj Rehar, po rodu Vipavec, po poklicu pa novinar in pisatelj. Pisal je veliko in pod raznimi psevdonimi. Tudi v tej celici in drugod je snoval nove drame. Bil je neugnan. Pisal je v verzih. Spominjam se drame, ki prikazuje dobo naseljevanja Slovencev na Zahodu. Godi se v Čedadu.

Naša celica je postala še bolj tesna. Prostor je bil določen za enega jetnika, zdaj pa nas je bilo že šest. Zraka je primanjkovalo. Prahu v slamnjačah veliko, bolh na pretek, vode malo. V kotu je bila kibla. Nič ni bilo zagrajeno. Stanje je postajalo vedno bolj mučno. Različni značaji in ljudje z različno izobrazbo. Velika šola za premagovanje in piljenje značaja.

Dan pred godom sem oddal prevod o dresuri psov. Sveti Jožef je bil v nedeljo. Tri dni prej sem dobil paket od doma. Vse sem prihranil za praznik, da smo si razdelili in tudi na zunaj nekoliko občutili spremembo. Rehar je skoval pesmico in jo pred vsemi deklamiral. Listič sem ohranil do danes. Pesmica se glasi:

JOŽKU KRAGLJU
ZA GOD LETA 1950

Kraguljev tolminskih potomec,
branilcev zahodnih meja,
sodobnik fašističnih žrtev
ter priča njih stisk in gorja,
tak hodil si pota mladosti
ob vnožju obsoških gora.

Tam pasel si svoje ovčice,
za dušni jim blagor skrbel,
tam vriskal z veselimi v sreči,
s trpečimi v stiskah trpel,
in ljubil to zemljo si našo
in vso si ji srečo želel.

Zdaj god svoj praznuješ v zaporu
in žalost ti stiska srce,
vendar ne vzdihuj in ne toži,
ker stiska - kot pride, spet gre.
Ko minejo zmede preskušenj,
premine i Tvoje gorje.

Ljubljana, KPD 19.III.1950 - R. Rehar

Vsak dan smo šli na sprehod. Trajal je komaj deset minut. Z drugimi celicami nismo smeli imeti stika, zato smo tudi na sprehodu hodili v krogu, celica za celico, nekaj metrov narazen. Paznik je budno pazil, da se nismo pogovarjali. Ko smo šli mi na sprehod, so ženske kukale skozi okno, ko so bile one, pa mi. Tako smo se spoznali vsaj na daleč.

Milan Barič, ki ni imel smisla za knjige in se je najbolj dolgočasil, je prvi začutil pomladno brstenje in srcu. Vnel se je za Faniko. Ves zamišljen, otožen je sedel v kotu in hladil svoje srce.

Dne 27. marca so vzeli Kreka iz celice. Dali so ga v samico. Ko smo bili na sprehodu, nas je pozdravljaj skozi okno. Čez nekaj dni se je vrnil in se opravičeval, da ga ta dan vedno snamejo iz družbe, da ne bi prevratno vplival na sojetnike. Vsi smo vedeli, da je pisal poročilo. Med sabo smo se pogovorili, kaj bomo govorili na upravi, če nas bodo spraševali o drugih. Tako smo drug drugemu pomirili vest. Mozetič in Petrak sta mi posebej naročila nekaj važnih stvari, ki jih na procesu nista mogla povedati. Želela sta, da uprava oziroma Udba za vse to zve.

Dne 4. aprila so klicali mene. Čakala sta me Štef in Gorazd. Nič nisem maral pisati. Pogovarjali smo se. Kar so mi sojetniki naročili, sem jim povedal.

Po osmih mesecih, odkar je prezidij v Beogradu spremenil mojo smrtno kazen na dvajset let prisilnega dela, so mi pokazali pravnomočno sodbo in mi jo dali, da sem podpisal. Med tem časom sem moral okusiti nova zaslivanja, bunker, več mesecev samice, lakoto in mraz. Stika z domačimi nisem imel, da bi mi povedali, kako je z mano. Živel sem v negotovosti. Videl sem, da so nekatere odpeljali v smrt. V notranjosti sem sicer upal in čutil, da je že vse rešeno, črno na belem pa še ni bilo. Vsaj zame ne.

Pozneje sem zvedel, da je goriški administrator Toroš prosil zame. Največ pa je baje pomagala prošnja, ki so jo napravili trije možje z Livka, katerim sem tik pred koncem vojne rešil življenje. Njihovo prošnjo je potrdil tudi krajevni odbor.

Za msgr. Toroša imam tudi potrdilo iz Vatikana. Ko so namreč tudi v časopisju napadali dr. Toroša, so objavili pismo, ki ga je Udba dobila pri njem. Bilo je navadno poročilo, kakršna morajo škofje pošiljati apostolskemu sedežu. V časopisu pa je bilo seveda vse prikazano kot špijonaža. Fotokopija pisma:

*Segreteria di Stato
di Sua Santità
N. 4469/50*

*Dal Vaticano,
22 giugno 1950*

Ill.mo e Rev.mo Signore,

Mi è pervenuta negli scorsi giorni la richiesta relazione, inviata dalla S.V.III.ma e Rev.ma in data 15 maggio u.s., in merito all'andamento di codesta Amministrazione Apostolica.

Questo Ufficio che non ha mancato di farne oggetto di attento studio, ha rilevato alcuni buoni risultati ottenuti dall'opera della S.V., quale ad esempio il fruttuoso interessamento da Lei portato per salvare la vita al Rev. G. Gragelj.

Peraltro la relazione stessa non è stata trovata così ampia e così esauriente come si era domandato con Dispaccio n.2710/50 del 19 aprile c.a. Soprattutto, poi, insufficienti sono parse le spiegazioni

sednik komisije za finance je dr. Božo Dimnik (Švica-Liechtenstein) s članoma Jožetom Kastelicem (Kanada) in dr. Hilaryjem Rolihom (ZDA). Člani glavnega odbora so tudi vsi predsedniki krajevnih konferenc SSK, torej tudi sedanji predsednik Avstralske konference SSK Jože Senčar (Sydney).

V nadzorni odbor so bili izvoljeni Danijel Starman (Slovenija), Marjan Pirc (Avstrija) in Helmut Kindlhofer (Nemčija). Člani častnega razsodišča pa so Franc Miklavčič (Slovenija), Mitja Bitežnik (Italija), Srečko Pregelj (Kanada), Metka Vergnion (Švica) in Anton Švajgler (Bosna in Hercegovina). Nadomestna člana sta Joško Bucik (Nemčija) in Ivan Tomažič (Avstrija).

SSK bo imela tajnika in upravno pisarno v Ljubljani, sedež Kongresa pa je po statutu v državi, kjer prebiva predsednik, zdaj torej v ZDA.

Dunajskega zasedanja so se udeležili delegati konferenc Koruške, Primorske, Furlanije-Julijske kraji-ne, Avstrije, Italije, Nemčije, Švice, Slovenije, Velike Britanije, Bosne in Hercegovine, Avstralije, Kanade in ZDA.

Novi predsednik dr. Bernik je od

Bohinj

možnih 45 prejel 34 glasov Proti njemu je kandidiral kandidat gospe dr. Mislejeve, seveda brezuspešno.

Na dunajskem zborovanju so člani sprejeli nov statut, nov triletni program in štiri resolucije: o meji s Hrvaško, o stikih z Italijo, o potrebi zakona o Slovencih brez državljanstva po 57. členu ustave in o pridruževanju Slovenije Evropski zvezi.

Delegat za avstralsko SSK je bil na zborovanju Cvetko Falež iz Canberre. V svojem poročilu piše: "... V Sloveniji sem se znašel pet dni pred zasedanjem kongresa. Po faxu sem obvestil predsednika g. Senčarja o zasedanju in mu dal ponudbo zastopati na kongresu avstralsko SSK, v kolikor mi pošlje pooblastilo. To sem nemudoma prejel in zastopal po svojih najboljših močeh. Kongres je po moji oceni potekal uspešno. Nov program je pomemben, saj bo izveden vrnil ugled SSK, ali pa bo neizpeljan pokazal na nesposobnost organizacije. Program je na razpolago Slovenskim narodnim svetom in ga bodo lahko predložili članstvu, ki bodo odločali, kakšen pomen ima za njih delovanje."

Cvetko Falež še dodaja: "O mojem zastopanju sem poročal Slovenskim narodnim svetom in prejel pozitiven odziv. Na Taboru 'Slovenija v svetu' v Ljubljani, kamor sem bil povabljen, pa sem se predstavil kot predsednik SNS Canberra, izrazil pozdrave somišljenikov in poudaril, da ne zastopam drugače mislečih, katerih je precej v Avstraliji, kajti ravno v Avstraliji je Matica najbolj uspela. Nikjer nisem zastopal tistih, ki so sodelovali z bivšim režimom ali z Matico."

Naj za konec dodamo, da bo novi predsednik SSK kongresa v kratkem obiskal Avstralijo, zelo verjetno že v novembru. Tako bomo lahko iz prvega vira zvedeli kaj več o načrtih te pomembne slovenske svetovne organizacije.

date ai tre punti particolari ricordati nel citato Dispaccio.

E' stata mia doverosa premura informare di ogni cosa il Santo Padre. Egli attende dalla S. V. maggiore fedelta ed attaccamento alle direttive della Santa Sede. Sua Santita si augura in special modo che la di Lei futura attivita pastorale - non che essere fonte di divisione e smarrimento tra le file cattoliche - sia invece tale da renderle piu compatte ed unite di fronte agli assalti del male.

Profitto dell'occasione per riaffermarmi con sensi di distinta e sincera (zadnja beseda ni vidna)

*di V. S. Ill.ma e Rev.ma
Dev.mo nel Signore
Tardini (podpis)*

*Ill.mo e Rev.mo
Monsignor Michele Toros
Amministratore Apostolico della Goriziana*

*Državno tajništvo
Vatikan, 22. junija 1950.*

Spoštovani gospod. Te dni sem dobil v roke zahtevano poročilo o položaju v Vaši apostolski administraturi, ki ste ga poslali 15. maja tega leta.

Naš urad je seveda poročilo temeljito preštudiral in ugotovil nekatere dobre sadove Vašega dela, kakor na primer Vaše uspešno prizadevanje, da bi rešili smrti duhovnika J. Kraglja.

Po drugi strani pa poročilo ni bilo tako obširno in izčrpno, kakor je to od Vas zahteval naš dopis št. 2710/50 z dne 19. aprila tega leta. Posebej pomankljivi so odgovori na tri točke, ki jih je dopis posebej omenjal.

Dolžna skrb mi je bila, da sem o vsem obvestil svetega očeta. On pričakuje od Vas večjo privrženost in zvestobo navodilom apostolskega sedeža. Njegova Svetost posebej želi, da v prihodnje Vaša pastirska dejavnost ne bi vnašala razdora in zmede v katoliške vrste, temveč da bi jih strnila in združila pred napadi zla.

Izrabljaj priložnost, da Vam izrazim svoje spoštljivo in iskreno... Tardini.

Prepisal sem dobesedno celo pismo, ne le to, kar se nanaša na mojo rešitev. V tistih hudih časih se tudi v Vatikanu niso znali izmotati iz kalupa uradnega življenja in se vživeti v razmere, ki so vladale pri nas. Uradniki, ljudje brez smisla za življenje in težave, ki so jih morali prenašati kristjani drugod po svetu!

Po podpisu pravnomočne sodbe sem vedel, da imam pred sabo še osemnajst let in pol ječe oziroma prisilnega dela. Kakšno bo to delo? Ničesar se nisem bal. S kmetov doma sem bil vajen vsakega dela. In tega sem si zaželel, ker so me stene ubijale. Najhujše pa je bilo brezdelje, kot sem že drugod povedal.

Vsi, ki smo bili obsojeni na visoke kazni, smo se zavedali, da smo politični obsojenci, in smo vedno upali, da bo prišlo do kake spremembe, vsaj do pomilostitve ali drugega olajšanja. Jetnik vedno živi v upanju. Bolj so trpeli v zaporu tisti, ki so imeli nizke kazni, kot pa mi, ki smo bili obsojeni na deset ali dvajset let prisilnega dela. Nikoli nismo mislili na to, da bi morali prestati celo kazen.

/Dalje prih./

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 346 9674 - Fax (08) 346 3487*

Vsem, ki ste na kakršen koli način sodelovali pri prireditvi, se iskreno zahvaljujem. Bog povrni za vse!

Na drugo nedeljo v mesecu oktobru je bila med nami rojakinja iz Švice, gospa **Ljudmila Schmid**. Je profesorica jezikov na univerzi v Bernu. Prišla je kot delegat na konferenco žena ob priliki stoletnice ženske volilne pravice.

Ko sva se v nedeljo zjutraj pred mašo srečala v zakristiji, me je vprašala, če imam kaj brati. Rekel sem, da imam v hiši mnogo knjig. Pa pravi: "Ne mislim to! Rada bi brala berilo pri maši." Bil sem prijetno presenečen. Povabil sem jo, naj bi spregovorila v cerkvi, kar je rada storila.

Občudoval sem njeno globoko vero in povezanost s Cerkvijo. Pripovedovala je, kako v Evropi laiki aktivno sodelujejo v Cerkvi. Ona je član neke komisije švicarske škofovske konference. S svojo prisotnostjo in iskrenimi besedami nam je vsem pokazala, kakšen mora biti kristjan. Kot so svoj čas poročale tudi MISLI, je njen sin Mihael služil v Vatikanu v švicarski gardi. O njem je povedala, da je dosegel oz. presegel rekord, saj je nepremično stal ob papeškem tronu celih devet ur. Dobil je za to priznanje. Zdej študira pravo.

Po maši se je prof. Schmidova srečala v rojaki v naši dvoranci. Popoldne pa se je odzvala povabilu na intervju naše radijske oddaje in podala nekaj izčrpnih misli o svojem delu, zlasti v Cerkvi.

Ko sem poslušal v cerkvi navdušene besede prof. Schmidove, mi je prišel v spomin dogodek pred leti. Mlajša mati je prišla k meni po maši in mi razlagala, da njen sin sedaj ne bo več hodil v cerkev. Prišel je študij na univerzi - Bog in vera zanj nista več pomembna. Revščina v mladi puhli glavi! Žena, ki je v tujini dobila visok položaj, priznana za svoje znanje, pa nam v vsej ponižnosti pripoveduje, da brez Boga ne more nič, da je Bog zanj vse. - Prof. Ljudmila Schmid, hvala za vaš zgled!

P. JANEZ

MLADINSKI KONCERT z vsemi skrbmi bo kmalu mesec dni za nami, spomin na večer pa bo ostal. Hvaležen sem vsem, ki so s prisotnostjo dali korajžno in priznanje našim mladim. Govorniki so izrazili hvaležnost verskim središčem, ki so pred dvajsetimi leti pričeli ta srečanja naše mladine in neutrudno delujejo tudi na kulturnem polju naše skupnosti v Avstraliji. Za uspeh sleherne prireditve je treba vložiti veliko truda. V ozadju se skriva vrsta ljudi, ki so bili pripravljene pomagati. Tako je bilo tudi pri našem koncertu v Adelaidi. Ko smo začeli razmišljati o letošnjem programu, sem se srečal z odborom Slovenskega društva in izbrali smo prireditveni odbor (Martina Lipovac-Rant, Jana Mežek in Ivan Cafuta). Pred petimi leti je bil prav Ivan Cafuta odlični sodelavec, drugače pa lahko rečem, da še nikoli poprej ni bilo tako vzornega sodelovanja. Jano Mežek naj posebej omenim. Bili smo složni v pripravah, zato pa je bil tudi uspeh več kot zadovoljiv. Slovenskemu klubu bi se rad tu iskreno zahvalil za vso pomoč.

Vsi smo videli, kako lepo se da sodelovati. Treba je le malo dobre volje in potrpljenja. Če bomo znali delati tako tudi v bodoče, se nam ni treba bati za našo skupnost. S skupnimi močmi se da veliko storiti. Vem, da nekateri ne želijo, da pride duhovnik v njihovo bližino - čutijo se nekako ogrožene, kdo ve zakaj? Mnogi drugi pa so duhovnika veselili in znajo ceniti njegovo delo za skupnost.

Zahvala tudi vsem nastopajočim iz Adelaide, ki jih je bilo kar hvalevredno število. Pogrešal pa sem med udeleženci tistih mladih naše skupnosti, ki so pred leti sodelovali pri koncertu. Res škoda!

Rad bi se zahvalil tudi častnemu konzulu, g. Alfredu Brežniku, da je prišel iz Sydneya ter s svojo prisotnostjo poudaril pomen naših mladinskih koncertov. Njegove besede so bile res spodbudne.

Hvaležnost dolgujem tudi Orlovi družini, ki je - kot že prejšnja leta - opravila za koncert brezplačno vsa tiskarska dela, kar nam je prihranilo pri izdatkih. Vse drugačen je občutek, ko veš, da je delo opravil rojak, ki razume jezik in našo kulturo.

Veliko truda je v svoje sodelovanje vložila naša napovedovalka Carmen. Vse besedilo je spretno prevedla tudi v angleščino in lepo vezala točke sporeda. Naj moja zahvala izraža tudi željo, da bo vedno ostala zvesta naši skupnosti.

Zahvaliti se moram za sodelovanje tudi pevskega zboru slovenskega kluba, ki je s svojo pesmijo začel in končal prireditev. In ne na zadnjem mestu zahvala kuharicam slovenskega kluba za odlično postrežbo oz. slovenskemu klubu, ki je udeležence gostil.

Z VSEH VETROV

GESLO ZA DAN MIRU 1995, za prvi dan novega leta, je papež Janez Pavel II. že določil. Glasi se: **ŽENA - VZGOJITELJICA ZA MIR!** To geslo je sveti oče izbral namerno, nikakor ne slučajno. Saj je iz njegovih govorov, pa tudi raznih papeških dokumentov očitno, da posveča veliko pozornost Devici Mariji ter z njo vsemu ženskemu svetu, ki naj ima v božji Materi svoj zgled. Letos je na raznih srečanjih z romarji še posebno rad omenjal žene in njih vlogo v družini, pa tudi v družbi nasploh. Pri tem je poudarjal zlasti materinstvo, ki je od Stvarnika podeljeno ravno in samo ženi. In ker je v prvi vrsti poklicana biti mati, ima žena posebne lastnosti in kreposti. Ena prvih je ljubezen do otrok in družine, s tem pa želja po miru med družinskimi člani, želja po strpnosti, po medsebojni pomoči, po odpuščanju... Saj so v vsaki družini nesporazumi in manjši spori domala nezgibni. Mati je poklicana, da miri.

Janez Pavel II. je že večkrat poudaril, da vsakdanja izkušnja uči, kako je žena prva žrtev nasilja v civilni družbi. Res, koliko hudega poročajo o tem iz krajev, kjer vlada vojna ali revolucija (V Bosni in Hercegovini, v Ruandi, po državah Južne Amerike...). Tod je žena pogosto prva žrtev nasilja teh, ki sejejo razdor in sovraštvo.

Sprava med Bogom in nami grešniki je sicer delo Kristusa, toda prišel je med nas po privoljenju Žene, Marije, ki ji je zato Cerkev dala naslov Kraljice miru.

CERKEV V STISKI je znana katoliška ustanova, ki je vsa leta po zadnji vojni pomagala

Za pomoč in nasvet za zmerno ceno

**KOBAL & ASSOCIATES
SOLICITORS & ATTORNEYS**

Dorothy Kobal B.Com L.L.B.

81 Spring Ave,
(P.O. Box KL 806) Kings Langley 2147
(T) (02) 838 0334 (Fax) (02) 674 4583

Conveyancing, Wills & Probate, Small
Business, Litigation and General Advice.

delu božjega ljudstva po deželah, kjer so verniki trpeli preganjanje in si sami pri vzdrževanju cerkva niso mogli dosti pomagati. Zdaj pa je ustanova začela nuditi pomoč tudi ruskim pravoslavnim popom, ki po zadnjih političnih spremembah sicer lahko lažje opravljajo svoj dušnopastirski posel, nimajo pa finančne pomoči zase in svoje cerkve. Doslej prejema šest tisoč pravoslavnih duhovnikov od te organizacije po tisoč dolarjev na leto, kar je občutna pomoč. Neki anglikanski škof se je začudil, ko je slišal o tej dobroti katoliške Cerkve. "To je res prava ekumenska ljubezen in bo brez dvoma pomagala, da bo odpadel marsikateri pomislek zoper katoliško Cerkev," je izjavil.

V RIMU so našli 3.600 Romov, ki jih bolje poznamo pod imenom cigani. Živijo v veliki večini v zelo neprimernih razmerah na obrobju mesta. So pa tudi v Rimu znani kot poklicni tatovi. Med njimi so znane številne organizirane skupine, ki so se specializirale za žepne tatvine. Njihove žrtve so predvsem turisti in romarji, operirajo pa predvsem in najuspešnejše v prepolnih mestnih avtobusih.

JERUZALEM je največje mesto države Izrael. Ima po zadnjem štetju 544.500 prebivalcev, od katerih je Judov 192.200 in ostalih ljudi raznih narodnosti ter ver pa 151.300. Med nejudi imajo skoraj absolutno večino (90%) muslimani.

Eden glavnih problemov Jeruzalema je ta, da je od leta 1980 več izselitev kot vselitev. Po zadnjih podatkih je mesto zapustilo 5.370 prebivalcev. Za vzrok navajajo težave z delom in primernim stanovanjem, a gotovo spada med vzroke tudi nestrpnost do nejudov. Res pa je, da starodavni Jeruzalem naravnost mrzlično napreduje z modernizacijo.

K ALKOHOLU je v Avstraliji nagnjenih 25% žena, smo brali nedavno: ena od štirih redno pije v mejah, ki jih svetuje skrb za zdravje, 18% pa v pitju presega te meje. Od teh jih je 64% v starosti ob 18 do 29 let. Iste raziskave so tudi dognale, da je 50% avstralskih žena že kadilo merihuano, preko četrte od 525 vprašanih žena pa kajenja merihuane še ni opustilo.

Žalostne številke, ki dajo misliti. Saj skrivajo družinske tragedije, slabo domačo vzgojo ter neredno prehrano otrok in še marsikaj.

TUDI STATISTIKA o samomorih v Avstraliji me je presenetila. Uradni podatki povedo, da je od leta 1982 do 1992, torej v desetletju, napravilo v Avstraliji samomor 22.372 prebivalcev. Številco

samomorov raste iz leta v leto. Med samomorilci prevladujejo ostareli, je pa zadnji čas tudi vedno več mladostnikov, ki si vzamejo življenje. Žensk je manj kot moških, je pa ob tem poročilu opomba, da je med njimi dosti več ponesrečenih poskusov. Ženske največkrat pravočasno rešijo z zdravniško pomočjo, ker si navadno hočejo vzeti življenje s tabletami.

Od avstralskih zveznih držav ima najvišje število samomorov Tasmanija. V primerjavi med mesti in deželo pa po številu samomorov prednjači dežela.

NA DUNAJU, glavnem mestu Avstrije, bodo v kratkem položeni temeljni za novo cerkev, ki bo posvečena svetima Cirilu in Metodu. Cerkev bodo gradili v znamenje povezanosti med škofijama Brno in Dunaj in bo prva cerkev na avstrijskih tleh, ki bo zgrajena v čast slovanskima apostoloma.

PET ANGLIKANSKIH ŽUPNIJ v Londonu je s svojimi pastori na čelu sklenilo, da "se vrnejo v Rim", da se torej spet zedinijo s katoliško Cerkvijo, od katere so njih predniki odpadli pod zahtevo kralja Henrika VIII. Ker pa so nekateri posamezni farani hoteli ostati anglikanci, obenem pa biti še vedno člani farne skupnosti, so se bratsko dogovorili: na enem oltarjev v cerkvi bodo lahko imeli svoje anglikansko bogoslužje, dočim bo

glavni oltar služil za katoliško liturgijo. Tako so prav po ekumensko ostali ena družina.

O ALBANCIH NA KOSOVU je poročala v Londonu organizacija "Amnesty International". Skoraj vsak dan dobiva od tam novice o nasilnih dejanjih, ki naj bi jih zagrešili policisti nad albanskim prebivalstvom. Njihovi odgovorni predpostavljeni ostajajo večinoma nekaznovani. V zadnjih letih so 4000 albanskih policistov zamenjali novi, ki so vsi srbskega in črnogorskega rodu. To je del načrtne politike, s katero naj bi zagotovila prevlado nad albanskim prebivalstvom Kosova. Zato zlasti mladi Albanci, ki želijo uteči temu zapostavljanju in raznim zlorabam, iščejo zavetja v tujini. Oblasti na Kosovu naj bi tudi preprečevale opazovalcem človekoljubnih organizacij vstop v deželo in s tem seznanitev z resničnimi razmerami na Kosovu.

MED DUHOVNIKI V ZDA je raziskovalni center treh katoliških univerz zbral izjave, ki povedo, da celibat sploh ne prištevajo med svoje težave, četudi ga danes v tisku tolikokrat navajajo kot največjo zapreko duhovniškega poklica. Glavni nevšečnosti, s katerima se srečujejo, sta dve: način izvajanja avtoritete v Cerkvi in pa težko uresničljive in večkrat neizvedljive zahteve laikov.

HD HYUNDAI
MOTOR COMPANY

V.F.L

PANELCARE P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175

Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

COLONIAL MUTUAL

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- *BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

KOTIČEK

NAŠIH MLADIH

SLIKA predstavlja sestri LOLITO IN KARIN ŽI-
ŽEK v slovenskem paviljonu na Language Expo 94. Za
našo skupnost sta opravili lepo delo.

Sta iz znane in spoštovane Žižkove družine naše
sydneyjske skupnosti. Oče Vincenc je po rodu od Sv.
Jurija pri Mariboru, mama Erika pa je bila rojena v
Doliču v Prekmurju. Lolita je bila krščena v prvem le-
tu obstoja slovenskega verskega središča, torej še v sta-
ri leseni cerkvi, prvo obhajilo in birmo pa je prejela
že v novi. Poleg študija - gimnazijo je končala v Rev-
esby - je dosegla lepe uspehe tudi v športu, v teku
preko zaprek. Tekmovala je za NSW, pa tudi za Av-
stralijo in končno za svetovno prvenstvo na Japon-
skem. Po šestmesečnem tečaju za turizem je že skoraj
pet let zaposlena kot uradnica za potovanja pri letal-
ski družbi. Slovensko lepo obvlada. V Sloveniji je bila
že velikokrat. Že nekaj časa je voditeljica folklorne
skupine pri S.D.Sydney. Letos je organizirala potova-
nje in nastop skupine na 20. Mladinskem koncertu v
Adelaidi. Lahko ji čestitamo, ker sta tako potovanje
kot tudi nastop skupine odlično potekla.

Lolitina mlajša sestra Karin je prejela krst po rokah
škofa Leniča na dan, ko je bila blagoslovljena nova
cerkev sv. Rafaela leta 1973. Istočasno s sestro je pre-

NA SEMNJU

Žid si na trgu je šotor napravil,
lišp raznoter je na prodaj postavil:
zlate verižice, krasne uhane,
prstane, igle umetno kovane.
To se ti bliska, oj to se leskeče,
meče po izbici iskre žareče!
Tropa gledalek krog žida se zbira,
željno v zlato in srebro se ozira.
Lišpa kupavajo vsakršne vrste,
v láse in uha, na vrat in na prste.
Z lišpom na roki, na vratu, na glavi
pojdejo v cerkvo v nedeljo — k razstavi.
Tebi, dekle, pa ni treba krasila,
krasa dovolj si od néba dobila:
ustne so ti nad korale rdeče,
tvoje oko se nad biser leskeče;
rože rastoče sred lilij obličja
rajske brez tujega so lepotičja;
kodri, ki venčajo umno glavico,
krásijo bolj te kot krona kraljico;
snežno beloto deviškega vrata
le zatemnila bi vrvica zlata!
Lepa, najlepša si sama ob sebi,
lišpa ni treba, oj deklica, tebi!

SIMON GREGORČIČ

jela pri nas prvo obhajilo in bir-
mo. Tudi ona je dobila že več
športnih nagrad pri državnem
(NSW) tekmovanju v teku ter
skokih na daljavo in v višino.
Zaposlena je kot recepcionist-
ka v sydneyjskem hotelu The
York. Sodeluje pri folklorni
skupini, ki jo vodi Lolita ter je
sodelovala tudi na letošnjem
Mladinskem koncertu.

Obema dekletoma želimo še
veliko uspehov. Starši, pa tudi
njuna stara mama Roza Kučan,
so upravičeno ponosni nanju.

Foto: Jože Košorok

OBVESTILO

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Canberri sporoča, da je spored konzularnih dni v novembru in decembru 1994 kot sledi:

NOVEMBER 1994

Melbourne, Vic., v nedeljo dne 20. novembra 1994 od 12.00 ure do 15.00 ure v prostorih Slovenskega društva Melbourne v Elthamu.

DECEMBER 1994

Adelaide, S.A., v nedeljo dne 11. decembra 1994 po maši v verskem središču v West Hindmarshu, od 14.00 ure do 17.00 popoldne pa v prostorih Slovenskega kluba Adelaide.

Perth, W.A., v torek dne 13. decembra 1994 od 14.00 ure do 18.00 ure v prostorih Slovenskega kluba Perth.

Gold Coast, Qld., v nedeljo dne 18. decembra 1994 od 12.00 ure do 15.00 ure v prostorih slovenskega kluba "Planinka", Cornubia.

Sydney, NSW, v ponedeljek dne 19. decembra 1994 od 15.00 ure do 18.00 ure v prostorih slovenskega kluba "Triglav". V torek dne 20. decembra 1994 od 9.00 ure do 12.00 ure v verskem središču sv. Rafaela, Merrylands.

Melbourne, Vic., v sredo dne 21. decembra 1994 od 9.00 ure do 12.00 ure v pisarni SNS v verskem središču v Kew; od 15.00 ure do 18.00 ure pa v prostorih slovenskega kluba "Jadran".

Prosimo vse Slovence, ki želijo konzularno pomoč, da predhodno pokličejo telefonsko veleposlaništvo ter se dogovorijo za točno uro sestanka.

Veleposlaništvo RS v Canberri ima vsak delovni dan uradne ure od desetih do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite vse potrebne konzularne informacije, osebno ali telefonično. S tem se bomo tudi lahko izognili napačnim tolmačenjem nekaterih konzularnih vprašanj.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:
ADVANCE BANK CENTRE - Level 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.

Številka telefona je (06) 243 4830.
Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pa pošiljajte na naš poštni predal: EMBASSY OF SLOVENIA,
P. O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

CANBERRA, ACT - Zdi se mi prav, da se preko Misli javno zahvalim vsem, ki so kakor koli sodelovali pri organiziranju turneje zbora Gallus.

Ni moje mesto dajati oceno o petju zbora, želel pa bi zabeležiti le občutke nas, poprečnih ljubiteljev lepega petja in lepe slovenske pesmi. Zdi se mi, da se ne podajam v nevarne vode, če izrazim iskreno prepričanje, da Slovenci in tudi Avstrijci v Avstraliji še nismo slišali bolj kakovostnega zbora. Menim, da bi lahko rekel tudi petja, toda ta trditev bi presegala moje glasbeno znanje, zato ostajam pri zboru. Težko bo naša generacija še kdaj slišala podobno petje. Zakaj? Ker stane takšen zborov obisk okrog 160.000 dolarjev. Letalo, prevoz po Avstraliji, stanovanje in hrana okrog 4.000 dolarjev na osebo, pomnoženo s 40. Odgovor, kdaj in kako bi tak obisk lahko financirali mi sami, prepuščam vam. Izraziti moram le začudenje nad vsakim, ki nastopom Gallusa ni prisostvoval in jih podprl, ali pa jim je celo nasprotoval. Kaj več o tem ne bom razpravljal.

Turnejo Gallusa so financirali pevci sami, da so nam lahko prinesli slovensko pesem. Med njimi so študenti, navadni delavci, gospodinje, mame in stare mame, učitelji in profesorji. Nihče zaradi finančnih razlogov ni hotel ostati doma. Zbor podpira Krščanska kulturna zveza Koroške, celovski škof Capelari, pa tudi zbor sam pomaga s podporo prizadetim. Prišli so med nas, da nam prinesejo pesem in nas povežejo, saj so mnenja, da imamo tudi mi v Avstraliji podobne težkoče kot Slovenci na Koroškem. Želeli so nam pomagati, če je pomoč zaželjena, in nas povezati v eno občestvo z matičnim narodom.

Kvaliteta pevcev je zelo visoka, za kar gre v

DISTINCTION PRINTING PFY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

Funerals of Distinction

A F D A

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2163

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

veliki meri zasluga izredno sposobnemu zborovodji, duhovniku in profesorju Jožetu Ropitzu. Njegov čut za natančnost glasov daje zboru kvaliteto, ki jo zaznava tudi nešolan ljubitelj glasbe. Dolgo ploskanje po vsaki pesmi na vseh nastopih in stoječ aplavz v farni cerkvi Srca Jezusovega v Kew so to še in še dokazali. Dobra ocena in navdušenje nad kvaliteto nastopov zbora se je širila, da je proti koncu turneje naraščala tudi udeležba. Prav pri Slovenskem društvu v Adelaidi je udeležba na koncertu dosegla višek. Navzoči so bili izredno radodarni s ploskanjem in priznanjem. Tudi v adelaidski slovenski cerkvi smo doživljali višek prisrčnosti, ko je domala vsako oko, vključno pevcem, bilo rosno.

Pevci tudi kot ljudje so bili zelo dobri, lahkočutni, uvidetni, dovtetni in kar je še dobrih

lastnosti. Navduševali so se nad Avstralijo in jo sprejemali z velikim zanimanjem. Vsak kenguruj, koala, pingvin, noj, ptič in zajec jim je bil v veliko razvedrilo. Uživali so slovensko in avstralsko gostoljubnost, se veselili nad vsako posebnostjo naše prostrane dežele. Velike razdalje, nujno povezane z utrujenostjo, jim niso bile v breme, niso se pritoževali nad pomanjkljivostjo ene ali druge vrste in res hvaležno so sprejemali vsako uslugo. Takih gostov si lahko res samo še želimo.

Kvaliteta ljudi se kaže tudi pri njihovih vztrajnih pevskih vajah. V Celovcu se zbirajo vsak četrtek iz vse Koroške: iz Ziljske doline, iz Roža in Podjune, za Evropo že kar velike razdalje. Zdaj so nam bili pripravljani prinesiti svojo visoko pevsko kulturo brez vsake zahteve. Le malo smo prispevali k njihovim izdatkom, pa so bili kljub temu zadovoljni in hvaležni. Želeli smo jim pripraviti lepo udeležbo na koncertih, kar žal nismo vedno uspeli, pa so bili tudi pri skromnem občinstvu v Alburyju in še kje ob nastopu z dušo in telesom pri ljudeh. Prav za mala občestva so bili posebno prisrčni. Zatrjevali so, da jim ni za veliko število, ampak za navdušenje poslušalcev za njih pesem.

Obisk Gallusa je bil res uspešen. Navdušili so slehernega poslušalca, mi pa smo jim uspeli pokazati Avstralijo, morda celo lepšo kot jo poznamo sami. Kot sem že omenil, so k temu pripomogli gostje sami, v veliki meri pa naši dobri rojaki v vseh krajih, kjer je Gallus potoval. Moj dopis je v prvi vrsti namenjen dati priznanje članom Gallusa, zborovodji prof. Ropitzu in vsem

Manufacturer of
Premium Quality
Smallgoods

Melbournskim
Slovincem
se priporoča

SMALLGOODS

209-215 St. George's Rd.
North Fitzroy, Vic. 3068

Tel.: 481 1777
Facsimile: 482 5411

Nudimo prvovrstne kranjske klobase,
sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne odlične mesne izdelke.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas:

naše mesno podjetje nadaljuje tradicijo
vam vsem znanega dolgoletnega podjetja
JOHN HOJNIK

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.

Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

požrtvovalnim organizatorjem turneje. Naj mi bo oproščeno, da ne morem naštetih vseh dobrih ljudi, ki jim gre zahvala, omeniti pa moram vse patre frančiškane, vse predsednike Slovenskih narodnih svetov in predsednike Slovenskega društva Sydney, Melbourne, Adelaide in Canberra ter društva "Snežnik" Albury-Wodonga. Izrecno izražam priznanje gospe Jožici Gerden, ki je uspeła pritegniti Milduro od farne skupnosti do televizije. Lepa hvala tudi g. Stanku Prosenaku, g. Simonu Špacapanu za tiskanje, gospodu in gospe Leber, gospodu in gospe Žagar za ogled Lightning Ridgea, gospe Končina za organizacijo v Adelaidi in vsem drugim, ki so kakor koli prispevali. Zahvalo izražam osebno in v imenu vseh članov Gallusa.

Velik uspeh je zbor Gallus dosegel tudi z obiskom avstrijskih društev. Menda je prvič na svojih turnejah nastopal tudi zanje ne izključno z nemško pesmijo. Tudi pri teh nastopih je bil velik poudarek na zborovemu imenodajalcu, znamenitemu slovenskemu skladatelju Jakobu Petelinu-Gallusu, ter slovenski narodni in umetni pesmi. Dr. Zerzer, predsednik Krščanske kulturne zveze, in dr. Verbinc, Gallusov tajnik, sta spretno predstavila poslanstvo slovenskega zbora ter prikazala nemško govorečim Avstrijcem slovensko dediščino.

Žal mi je, da je ob takih obiskih slovenska skupnost v W.A. zaradi silnih razdalj prikrajšana. In opravičiti se moram tudi našim rojakom v Queenslandu. Gallusu sem predlagal nastop tudi med njimi, zlasti še zato, ker bi pri njih lahko spoznali Avstralijo še v drugi podobi. Na žalost so morali svoj obisk omejiti na tri tedne, ker je več članov zbora bilo vezano na dopust.

Še enkrat srčna hvala in lepe pozdrave vsem rojakom! - Cvetko Falež

MORTLAKE, NSW - Moj mož Dušan se je nedavno pripeljal domov s taksijem, katerega šofer je bil Kurd iz Iraka. Ko je Dušan na vprašanje taksista odgovoril, da je Slovenec, je ta postal ves navdušen. Povedal je, da Slovence pozna: p. Bazilij v Melbourne ga je ob prihodu v Avstralijo sprejel v Baragov dom ter pazil nanj in na druge fante, jim

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 808 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni oazeni, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta. Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway
(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075) 398 759

pomagal pri iskanju dela ter jih prepričeval, da so začeli štediti in nositi na banko. Začuden je bil, ko je slišal, da pater Bazilij še ni kardinal. Po njegovem si je zaslužil.

Prijetna zgodba in škoda bi bilo, da bi je naša kronika ne ohranila. - Pristrčen pozdrav! - Saša Lajovic

Saša Lajovic

GEELONG, VIC. - Ob izgubi ljubljenega moža in očeta JAKOBA KUJARJA, ki nas je zapustil dne 23. septembra po težki bolezni, se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v dneh žalosti. Zahvala slovenskemu duhovniku p. Tonetu in vsem ostalim, ki ste se zbrali k molitvi rožnega venca in pogrebni maši ter spremili rajnega na zadnji poti. Enako vsem, ki ste darovali cvetje.

Počivaj v miru, dragi Jakob! Ne bomo Te pozabili! - Žalujoči žena Lojzka Kuhar, sin Dani, hči Sylvija z zaročencem Rafaelom ter bratje in sestre v Sloveniji.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 328 3999

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V CASU ZALOVANJA

Igralska družina Merrylands

razpisuje
NATEČAJ

za originalno dramsko delo - skeč, komedijo ali kaj podobnega. Vsebina dela naj bi bila iz avstralsko-slovenskega življenja (lahko v stilu "Wogs out of Work"). Pisano naj bo v slovenščini ali v slovensko-angleški mešanici, kakor jo največ slišimo po naših družinah v Avstraliji. Najboljši dve deli bosta nagrajeni s spodbujevalno nagrado sto ter petdeset dolarjev.

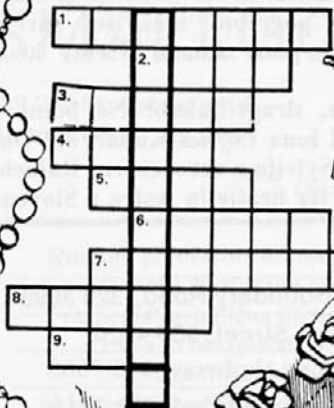
Prijavi se lahko vsak, še posebno pa vabimo mlajšo generacijo. Najboljša dela bomo skušali vpriporiti.

Rokopise pošljite do 31. decembra 1994 na naslov: IGRALSKA DRUŽINA MERRYLANDS P.O.BOX 280, MERRYLANDS 2160 NSW
Ivan Koželj, predsednik

OKTOBRSKA KRIŽANKA

Rešitev pošljite vsaj do desetega novembra na uredništvo!

1. Oktober je kot maj imenovan tudi . . . mesec.
2. Prve živalce, ki so s svojo navzočnostjo pozdravile božjo Mater in novorojenega Jezusa.
3. Poleg Jezusa Mariji najbližja oseba.
4. Kraj, kjer je Jezus na Marijino priprošnje naredil prvi čudež.
5. Eden kraljevskih darov treh Modrih Jezusu.
6. Moški osebi, ki se ji prikazuje Marija, pravimo tako.
7. Bogu posvečen dan.
8. Zunanji znak Marije - Kraljice vesolja.
9. Angelski pozdrav Mariji.

Če si našel in vstavil pravilne besede, ti črke v debelem okviru po sredi od zgoraj navzdol povedo misel meseca oktobra.

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

- + Komunisti so se res izpeli, dirigirajo pa še vedno.
- + O mrtvih vse najboljše, ampak kdo bo to dočakal!
- + Z obžalovanjem se spominjamo dobrih starih časov. Da se le ne bi vrnili!
- + Tisti, ki zablodi, gre najdlje.
- + Kdor ne misli, lahko posluša vsakogar.
- + Enakopravni smo, vendar so med nami tudi bolj enakopravni.
- + Najbolj žalostno je, kadar je vse šala.
- + Nihče ne more spočeti toliko Rdečih kapic, kolikor je nas volkov.
- + Niso nam šle vse jahte po vodi!
- + Za vstopnico v raj je dušo prodal hudiču.
- + Ne prizadevajte si biti v večini – večina je mrtva!
- + Najbolj črvivi so tisti, ki jih nikoli ne gloda črv dvoma.
- + O zgodovini civilizacije pričajo njene razvaline.

“Si dobil moje pismo?”

“Kaj misliš tisto pismo, v katerem si me prosil za posojilo?”

“Da, da, tisto!”

“Ne, nisem ga dobil.”

“Le kako bi se ti imel brez mene,” poočita žena. Mož pa: “Natančno tako, kot je zapisal Prešeren: Mi mirno plavala bi moja barka . . .”

“Ne razumem vas moških. Stalno pijete, četudi niste žejni.”

“To je tako, kot pri vas ženskah: Vsakih pet minut se gledaš v ogledalo, čeprav nisi lepa.”

HOJA ZA KRISTUSOM – Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Prva izdaja je pošla, druga je na poti in jo kmalu pričakujemo.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI – V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo darilo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER – Anglesko-slovenske pesmi Danijele Hliš. – Cena 10 dol.
MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8 dolarjev.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

ŽIVLJENJSKI IZZIVI je naslov knjige inž. Ivana Žigona, ki je izšla pravkar v Ljubljani. Cena je 25 dolarjev.

JEZUS DOBRI PASTIR. Baragove molitve je zbral v molitvenik dr.F. Jaklič – Z velikimi črkami za slabe oči. – Cena 10 dolarjev.

LEPOTE SLOVENSkih CER-KVA je monumentalna knjiga z 283 čudovitimi barvnimi posnetki. Avtor fotografij je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Kupi jo, da bo postala tvoj družinski zaklad, ki ga boš s ponosom pokazal obiskovalcem druge narodnosti. Cena 49 dolarjev.

ZA PEST DROBIŽA je najnovejša pesniška zbirka, ki nam jo poklanja adelaidski rojak Ivan Burnik Legiša. Cena deset dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI – DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

1995 GROUPS FOR SLOVENIJA

Book now for 4 economical groups
departing from Adelaide - Brisbane - Melbourne or Sydney
in May - June - July and August 1995

SLOVENIA TRAVEL / DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1995

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666